

## LES MARCHES DU GAZ ET DE L'ELECTRICITE EN REGION DE BRUXELLES-CAPITALE EN CHIFFRES

1<sup>ère</sup> trimestre 2016



## DE AARDGAS- EN ELEKTRICITEITSMARKTEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST IN CIJFERS

1<sup>ste</sup> kwartaal 2016



## Données du marché électricité et gaz à la fin du 1<sup>er</sup> trimestre 2016

**Remarque générale:** Les données communiquées dans les rapports trimestriels sont susceptibles, de temps en temps, d'être différentes d'un rapport à un autre. Ceci résulte des adaptations dues aux processus de rectification élaborés par le secteur pour améliorer la qualité des données.

Pour l'**électricité**, avec 52,41%, ENGIE-ECS reste le fournisseur qui a la plus grande part de marché **en volume**. Elle est en baisse de 1,30% par rapport au 31/03/2015.

ENGIE-ECS est suivi par EDF Luminus et Lampiris qui ont, respectivement, 15,67% et 10,87% de parts de marché en volume, soit une hausse de 5,05% pour EDF Luminus et une baisse de 3,02% pour Lampiris par rapport au 31/03/2015: EDF reprenant la deuxième position dans le classement détenue auparavant par Lampiris.

En termes de **points de fourniture en électricité**, ce sont également ces trois fournisseurs qui occupent les premières places avec 68,05% (-2,79% par rapport au 31/03/2015) pour ENGIE-ECS contre 15,17% (-0,47%) pour Lampiris et 10,74% (+2,64%) pour EDF Luminus.

Pour le **gaz**, en termes de **volume**, le classement débute avec ENGIE-ECS (57,09%) et Lampiris (15,29%) occupant les deux premières places et EDF Luminus qui est à la troisième place (10,93%). Toutefois, ENGIE-ECS et Lampiris enregistrent une baisse, respectivement, de 0,98%, et de 0,01% tandis que EDF Luminus a vu sa part de marché croître de 1,47% par rapport au 31/03/2015.

Concernant les **points de fourniture en gaz**, ces trois entreprises dominent à nouveau avec 66,53% (-2,71% par rapport au 31/03/2015) de part de marché pour ENGIE-ECS, 15,62% (-0,82%) pour Lampiris et 11,65% (+3%) pour EDF Luminus.

À la fin de ce premier trimestre de l'année 2016, les clients bruxellois passifs en électricité, c'est-à-dire qui n'ont pas signé de contrat et sont toujours alimentés par le fournisseur par défaut, représentent 15,47% de l'ensemble des points de fourniture, tandis que ces clients passifs en gaz représentent 13,32%.

## Gegevens van de elektriciteits- en gasmarkt op het einde van het 1e kwartaal 2016

**Algemene opmerking:** De gegevens die in de driemaandelijke verslagen worden meegedeeld, kunnen van tijd tot tijd verschillen in het ene verslag ten opzichte van het andere. Dit is het gevolg van het rectificatieproces dat de sector heeft uitgewerkt om de kwaliteit van de gegevens te verbeteren.

Voor elektriciteit blijft ENGIE-ECS met 52,41% de leverancier die het grootste marktaandeel heeft **in volume**. Dit marktaandeel is met 1,30% gedaald ten opzichte van 31/03/2015.

ENGIE-CS wordt gevolgd door EDF Luminus en Lampiris die, respectievelijk, een marktaandeel van 15,67% en 10,87% hebben in volume, hetzij een stijging van 5,05% voor EDF Luminus en een daling van 3,02% voor Lampiris ten opzichte van 31/03/2015. EDF neemt de tweede plaats in het klassement over van Lampiris.

Inzake **leveringspunten** voor **elektriciteit** zijn het ook deze drie leveranciers die de eerste plaatsen innemen, met 68,05% (-2,79% ten opzichte van 31/03/2015) voor ENGIE-ECS, 15,17% (-0,47%) voor Lampiris en 10,74% (+2,64%) voor EDF Luminus.

Voor **gas** wordt de top van het klassement inzake **volume** ingenomen door ENGIE-ECS (57,09%) en Lampiris (15,29%) op de tweede plaats, gevolgd door EDF Luminus op de derde plaats (10,93%). ENGIE-ECS en Lampiris kennen echter een daling, van respectievelijk 0,98% en 0,01%, terwijl EDF Luminus zijn marktaandeel zag stijgen met 1,47% ten opzichte van 31/03/2015.

Wat de **leveringspunten** voor **gas** betreft, staan deze drie bedrijven opnieuw bovenaan met 66,53% (-2,71% ten opzichte van 31/03/2015) marktaandeel voor ENGIE-ECS, 15,62% (-0,82%) voor Lampiris en 11,65% (+3%) voor EDF Luminus.

Op het einde van het eerste kwartaal van 2016 vertegenwoordigen de passieve afnemers elektriciteit in Brussel, dat wil zeggen zij die geen contract hebben ondertekend en nog steeds bevoorrad worden door de standaardleverancier, 15,47%, terwijl de passieve afnemers van gas 13,32% vertegenwoordigen.

## Données sociales pour le 1<sup>er</sup> trimestre 2016

Les indicateurs sociaux du marché résidentiel en Région de Bruxelles-Capitale, pour ce premier trimestre 2016, sont principalement marqués par une très forte augmentation du nombre de clients hivernaux, ménages dont le contrat a fait l'objet d'une décision de résiliation par le juge de paix suivie d'une demande de coupure durant la période hivernale. Au 31 mars 2016, Sibelga alimentait, en électricité, 594 ménages contre 331 en 2015 et 297 en 2014 à la même date.

Cette tendance à la hausse déjà mentionnée dans nos rapports précédents, ne fait que se confirmer et s'accroître, faisant de cette problématique un point d'attention permanent de la part du régulateur.

D'autre part, il est constaté durant ce premier trimestre, une stabilisation du nombre de clients protégés aux alentours des 2 250 ménages pour l'électricité et 1 887 pour les gaz. En 2015, à la même période, 2 798 ménages bénéficiaient de la protection régionale pour l'électricité et 2 364 pour le gaz.

En ce qui concerne le nombre de ménages dont l'installation électrique fait l'objet d'un placement effectif de limiteur, il a connu une légère augmentation, avec 23 192 ménages impactés fin mars 2016 contre 22 383 en 2015 à la même période.

## Sociale gegevens voor het 1e kwartaal 2016

De sociale indicatoren voor de residentiële markt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden voor dit eerste kwartaal van 2016 voornamelijk gekenmerkt door een zeer sterke stijging van het aantal winterklanten, gezinnen waarvan het contract het voorwerp vormde van een beslissing tot ontbinding door de vrederechter, gevolgd door een verzoek tot afsluiting tijdens de winterperiode. Op 31 maart 2016 bevoorradde Sibelga 594 gezinnen van elektriciteit, vergeleken met 331 op dezelfde datum in 2015 en 297 in 2014.

Deze stijgende tendens werd reeds in onze eerdere rapporten vermeld en wordt nu bevestigd en nog versterkt. Hierdoor wordt deze problematiek een permanent aandachtspunt voor de regulator.

Anderzijds stellen we tijdens dit eerste kwartaal een stabilisatie vast van het aantal beschermde klanten, rond de 2.250 gezinnen voor elektriciteit en 1.887 gezinnen voor gas. In dezelfde periode in 2015 genoten 2.798 gezinnen de gewestelijke bescherming voor elektriciteit en 2.364 voor gas.

Wat het aantal gezinnen betreft waar effectief een vermogensbegrenzer werd geplaatst op de installatie, was er een lichte stijging, met 23.192 gezinnen eind maart 2016, tegenover 22.383 in dezelfde periode in 2015.

## ELECTRICITE

### CLIENTELE RESIDENTIELLE ET PROFESSIONNELLE

#### PARTS DE MARCHE

- [En volume](#)
- [En nombre de points de fourniture](#)
- [Historique des parts de marché – clientèle active vs clientèle passive](#)

#### [TAUX DE SWITCH](#)

## ELECTRICITE VERTE

## CLIENTELE PROTEGEE

## LISTE DES FOURNISSEURS BÉNÉFICIAIRE D'UNE LICENCE DE FOURNITURE EN RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

## DERNIERES PUBLICATIONS DE BRUGEL

## MÉTHODOLOGIE

## GAZ

### CLIENTELE RESIDENTIELLE ET PROFESSIONNELLE

#### PARTS DE MARCHE

- [En volume](#)
- [En nombre de points de fourniture](#)
- [Historique des parts de marché – clientèle active vs clientèle passive](#)

#### [TAUX DE SWITCH](#)

## CLIENTELE PROTEGEE

## ELEKTRICITEIT

### RESIDENTIELE EN PROFESSIONELE KLANTEN

#### MARKTAANDELEN

- [In volume](#)
- [Per leveringspunten](#)
- [Historiek van de marktaandelen – actieve consumenten vs passieve consumenten](#)

#### [PERCENTAGE VAN SWITCH](#)

## GROENESTROOM

## BESCHERMDE KLANTEN

## LIJST VAN LEVERANCIERS MET EEN LEVERINGSVERGUNNING IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

## LAATSTE PUBLICATIES VAN BRUGEL

## METHODOLOGIE

## GAS

### RESIDENTIELE EN PROFESSIONELE KLANTEN

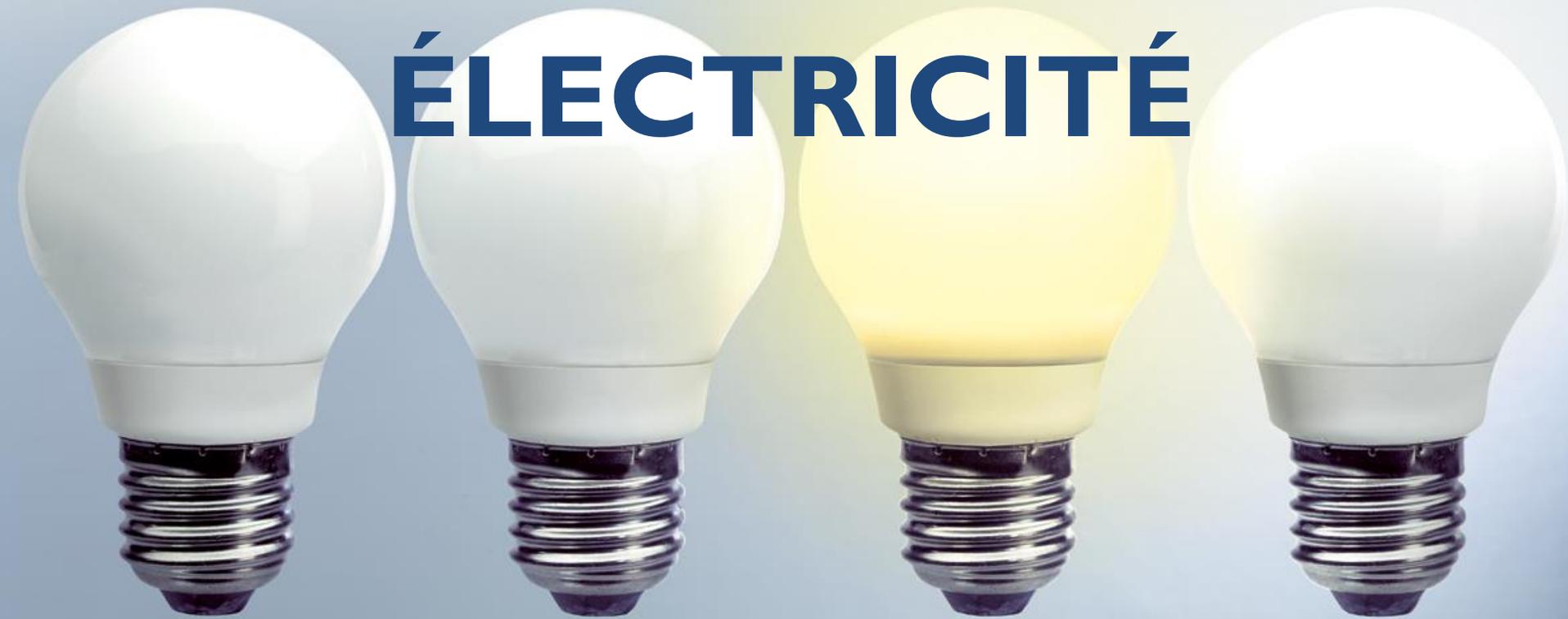
#### MARKTAANDELEN

- [In volume](#)
- [Per leveringspunten](#)
- [Historiek van de marktaandelen – actieve consumenten vs passieve consumenten](#)

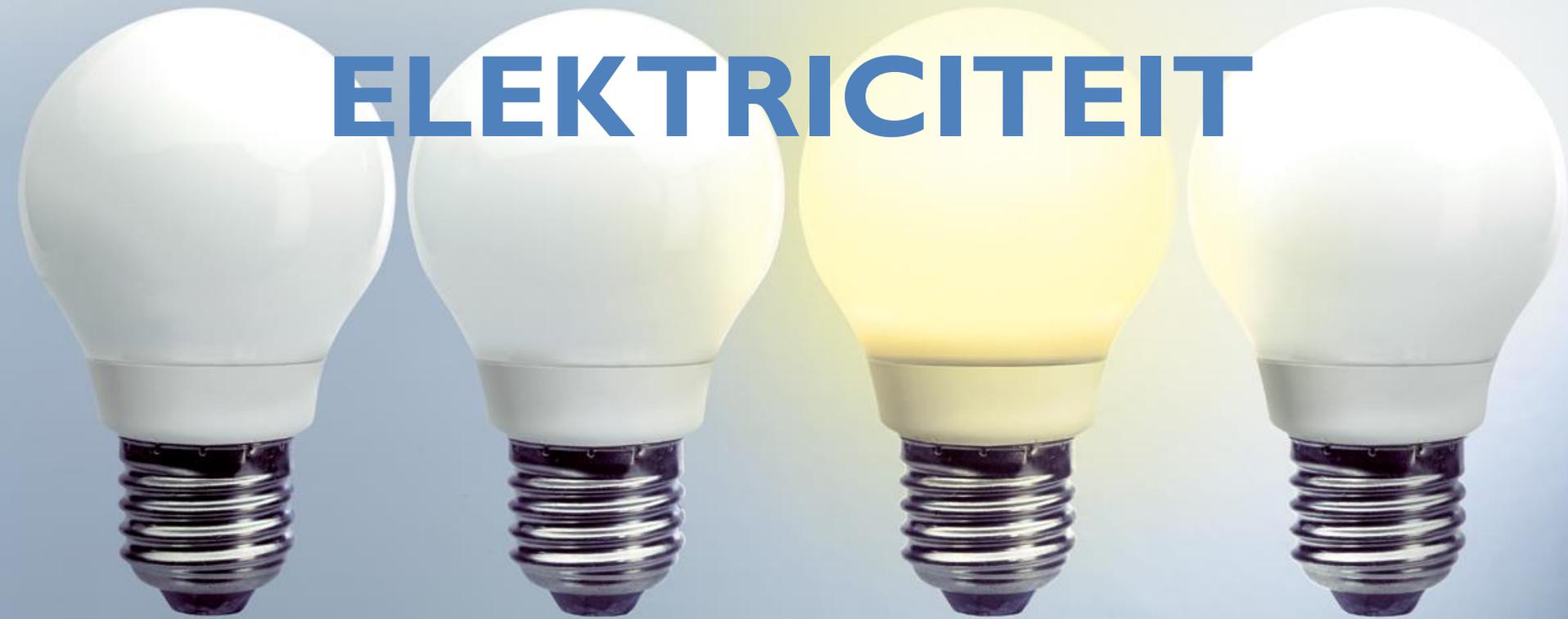
#### [PERCENTAGE VAN SWITCH](#)

## BESCHERMDE KLANTEN

# ÉLECTRICITÉ



# ELEKTRICITEIT

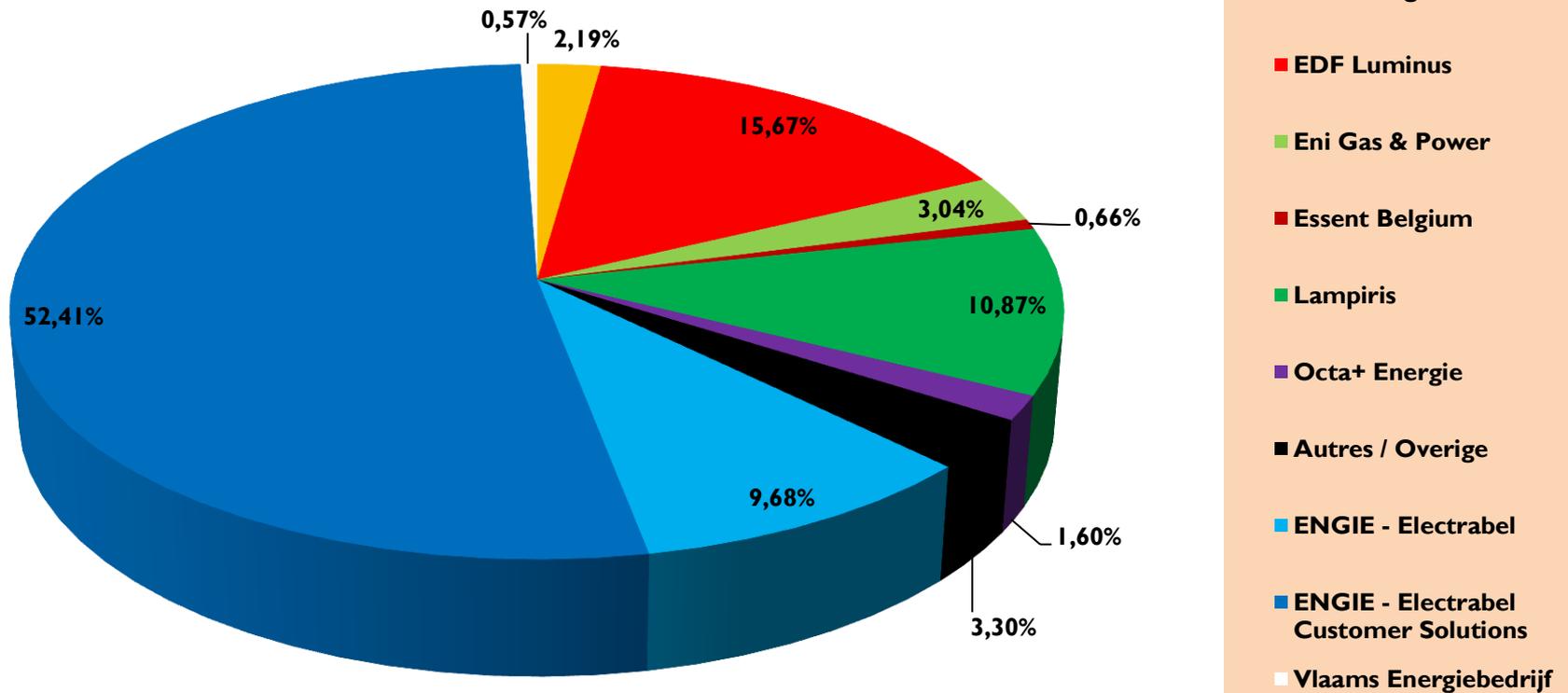


# PARTS DE MARCHÉ

# MARKTAANDELEN



**PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, EN VOLUME\***  
**MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, IN VOLUME\***  
03/2016



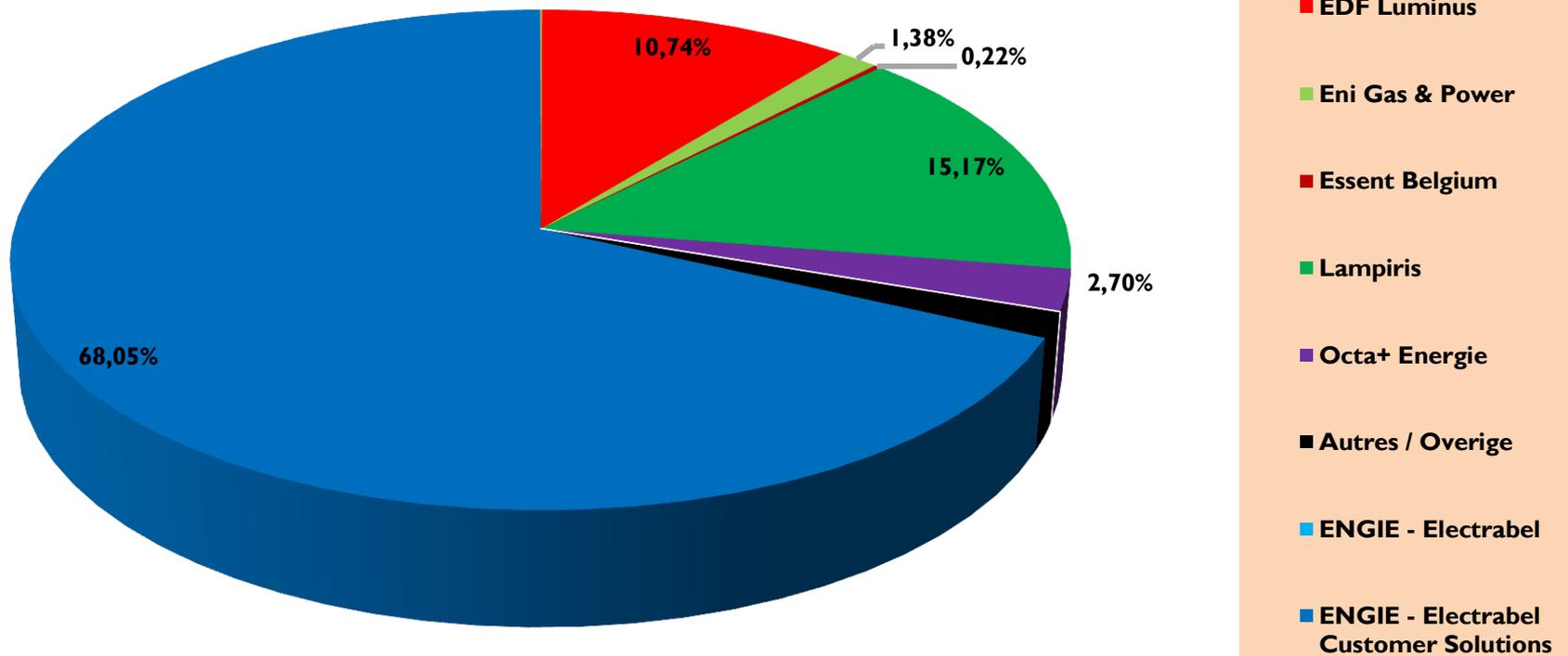


**PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, EN VOLUME\***  
**MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, IN VOLUME\***  
**03/2016**

FOURNISSEURS LEVERANCIERS	PROFESSIONNEL PROFESIONEEL	RESIDENTIEL RESIDENTIEEL	TOTAL TOTAAL
<b>Autres / Overige</b>	<b>3,90%</b>	<b>1,59%</b>	<b>3,30%</b>
<b>E.ON Belgium</b>	<b>2,95%</b>	<b>0,00%</b>	<b>2,19%</b>
<b>EDF Luminus</b>	<b>17,49%</b>	<b>10,44%</b>	<b>15,67%</b>
<b>ENGIE - Electrabel</b>	<b>13,05%</b>	<b>0,00%</b>	<b>9,68%</b>
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	<b>46,82%</b>	<b>68,51%</b>	<b>52,41%</b>
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	<b>3,79%</b>	<b>0,89%</b>	<b>3,04%</b>
<b>Essent Belgium</b>	<b>0,88%</b>	<b>0,01%</b>	<b>0,66%</b>
<b>Lampiris</b>	<b>9,41%</b>	<b>15,06%</b>	<b>10,87%</b>
<b>Octa+ Energie</b>	<b>0,94%</b>	<b>3,51%</b>	<b>1,60%</b>
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	<b>0,77%</b>	<b>0,00%</b>	<b>0,57%</b>
<b>TOTAL / TOTAAL</b>	<b>100%</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>



**PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, PAR POINTS DE FOURNITURE\***  
**MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, PER LEVERINGSPUNTEN\***  
03/2016



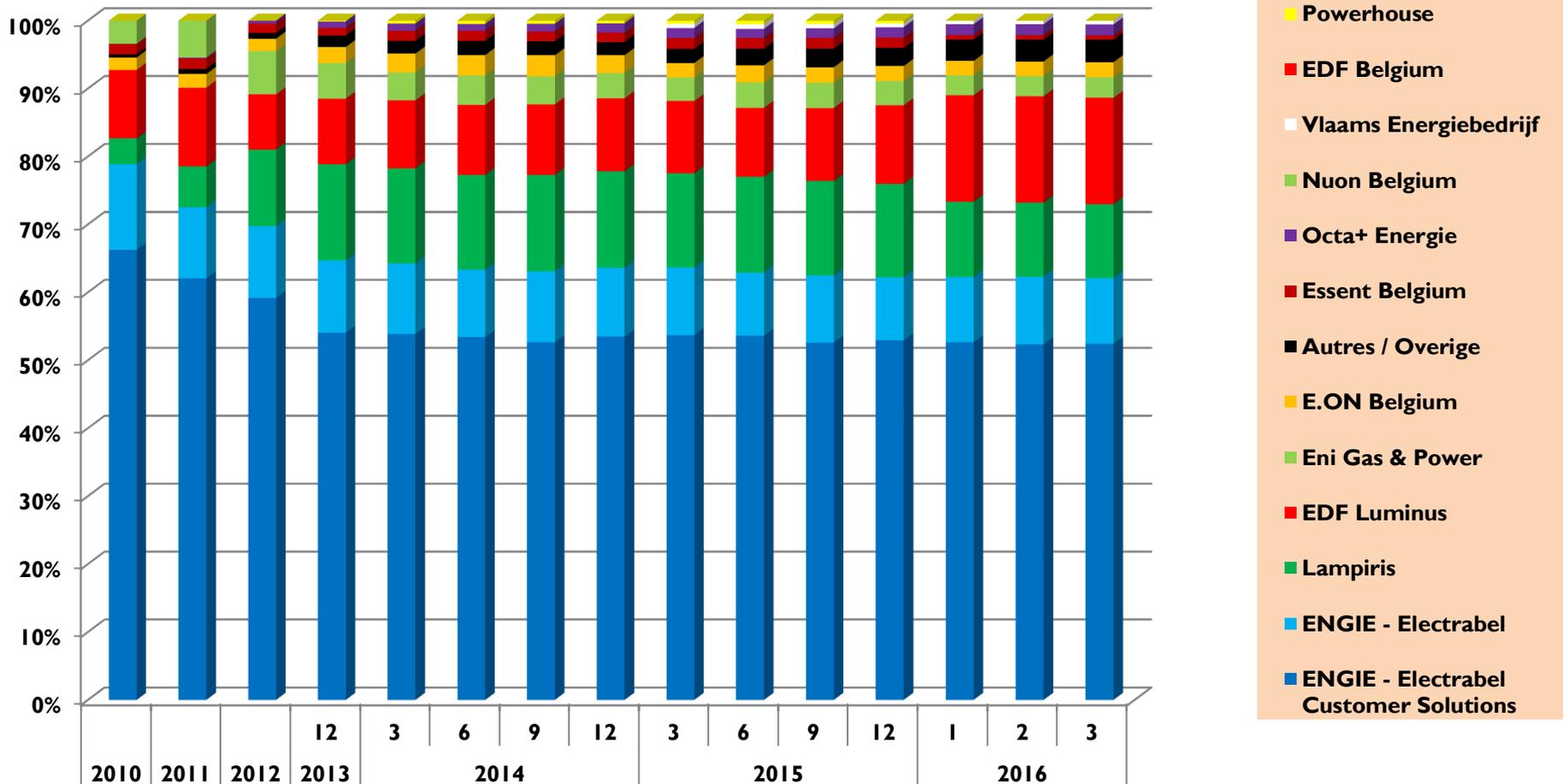


**PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, PAR POINTS DE FOURNITURE\***  
**MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, PER LEVERINGSPUNTEN\***  
03/2016

FOURNISSEURS LEVERANCIERS	PROFESSIONNEL PROFESSIEEL	RESIDENTIEL RESIDENTIEEL	TOTAL TOTAAL
<b>Autres / Overige</b>	2,35%	1,48%	1,66%
<b>E.ON Belgium</b>	0,17%	0,00%	0,04%
<b>EDF Luminus</b>	12,62%	10,25%	10,74%
<b>ENGIE - Electrabel</b>	0,07%	0,00%	0,01%
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	64,44%	69,00%	68,05%
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	3,42%	0,85%	1,38%
<b>Essent Belgium</b>	1,07%	0,00%	0,22%
<b>Lampiris</b>	13,74%	15,54%	15,17%
<b>Octa+ Energie</b>	1,99%	2,88%	2,70%
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	0,13%	0,00%	0,03%
<b>TOTAL / TOTAAL</b>	100%	100 %	100 %



## HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, EN VOLUME\* HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, IN VOLUME\*



\* tous types de clientèle confondus  
\* alle klantentypes inbegrepen

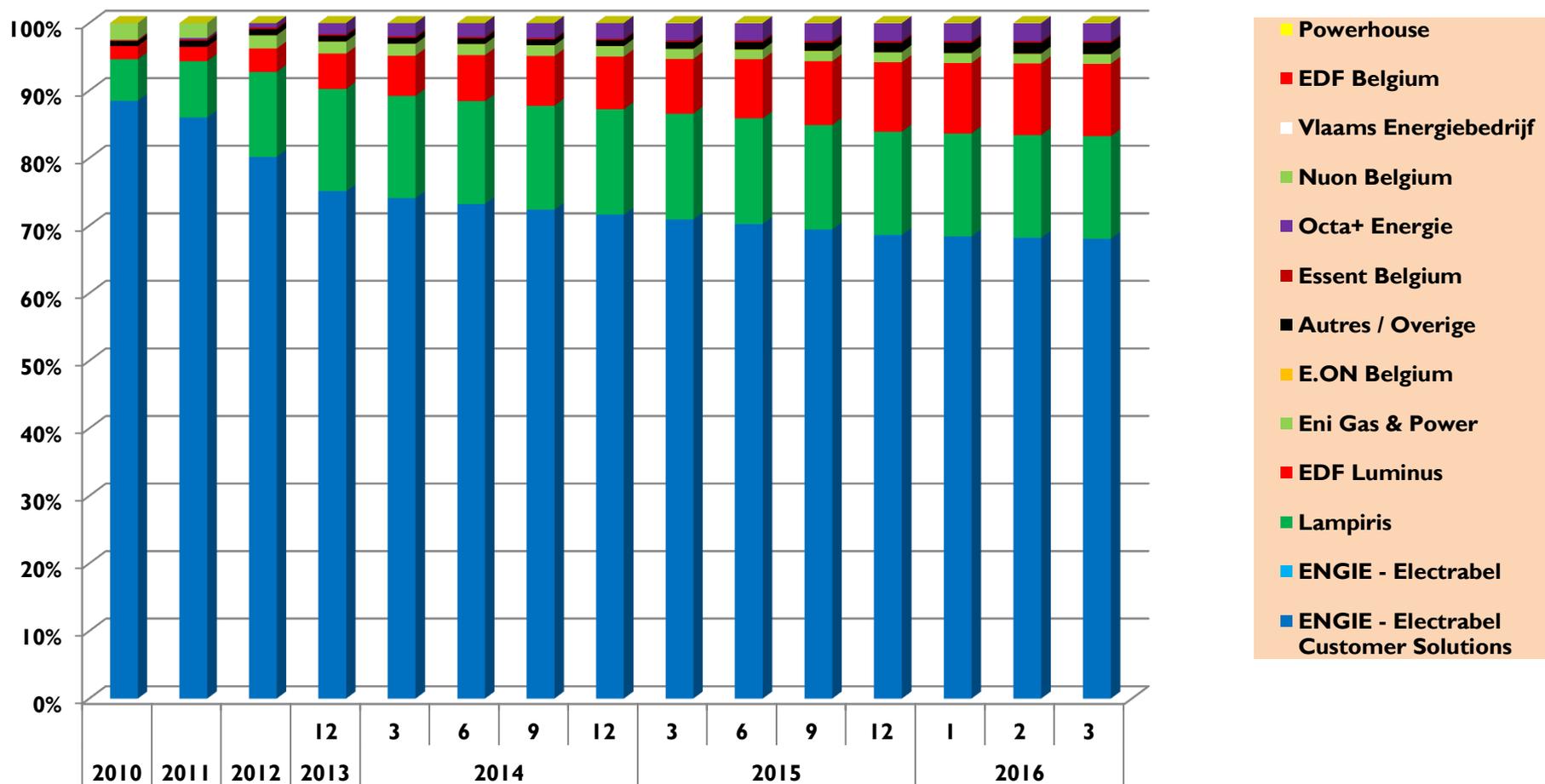


## HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, EN VOLUME\* HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, IN VOLUME\*

Fournisseurs Leverenciers	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016		
	12	12	12	12	12	3	6	9	12	1	2	3
Belgian Eco Energy	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,03%	0,03%	0,04%	0,25%	0,24%	0,23%	0,24%	0,28%
Belpower International	0,09%	0,10%	0,13%	0,13%	0,13%	0,12%	0,09%	0,09%	0,11%	0,11%	0,11%	0,10%
E.ON Belgium	1,84%	1,99%	1,85%	2,36%	2,61%	2,13%	2,53%	2,26%	2,19%	2,12%	2,15%	2,19%
EDF Luminus	10,07%	11,61%	8,12%	9,64%	10,74%	10,62%	10,16%	10,74%	11,55%	15,65%	15,65%	15,67%
Elexys NV	0,00%	0,00%	0,02%	0,34%	0,36%	0,37%	0,40%	0,39%	0,20%	0,26%	0,27%	0,28%
Eneco België	0,21%	0,40%	0,46%	0,80%	0,88%	0,85%	1,04%	1,09%	1,08%	1,19%	1,17%	1,16%
Energie 2030	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
ENGIE - Electrabel	12,59%	10,47%	10,52%	10,60%	10,11%	9,94%	9,31%	9,89%	9,27%	9,62%	9,96%	9,68%
ENGIE - Electrabel CS	66,26%	62,05%	59,21%	54,06%	53,47%	53,71%	53,59%	52,57%	52,95%	52,65%	52,34%	52,41%
Eni Gas & Power	0,00%	0,00%	6,35%	5,24%	3,74%	3,47%	3,73%	3,75%	3,58%	2,93%	2,97%	3,04%
Enovos	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,12%	0,19%	0,24%	0,22%	0,20%	0,50%	0,53%	0,53%
Essent Belgium	1,51%	1,52%	1,40%	1,14%	1,37%	1,61%	1,61%	1,61%	1,52%	0,66%	0,66%	0,66%
Lampiris	3,80%	6,01%	11,29%	14,20%	14,24%	13,89%	14,09%	13,93%	13,77%	11,08%	10,90%	10,87%
MEGA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%	0,05%	0,07%	0,09%	0,12%	0,16%	0,17%	0,17%
Nuon Belgium	3,43%	5,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Octa+ Energie	0,02%	0,15%	0,42%	0,94%	1,39%	1,47%	1,34%	1,38%	1,55%	1,60%	1,60%	1,60%
POWEO	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,05%	0,09%	0,10%	0,11%	0,11%
Powerhouse	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%	0,39%	0,46%	0,51%	0,49%	0,41%	0,00%	0,00%	0,00%
Scholt Energy	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%	0,08%	0,09%	0,15%	0,14%	0,13%	0,04%	0,04%	0,04%
Sibelga SOLR	0,19%	0,25%	0,24%	0,21%	0,19%	0,18%	0,14%	0,13%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%
Total Gas & Power Belgium	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%	0,12%	0,14%	0,20%	0,25%	0,30%	0,33%
Vlaams Energiebedrijf	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,62%	0,69%	0,66%	0,56%	0,54%	0,56%	0,57%
WE Power	0,00%	0,00%	0,00%	0,11%	0,11%	0,10%	0,12%	0,11%	0,11%	0,10%	0,10%	0,10%



## HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, PAR POINTS DE FOURNITURE\* HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, PER LEVERINGSPUNTEN\*



\* tous types de clientèle confondus  
\* alle klantentypes inbegrepen

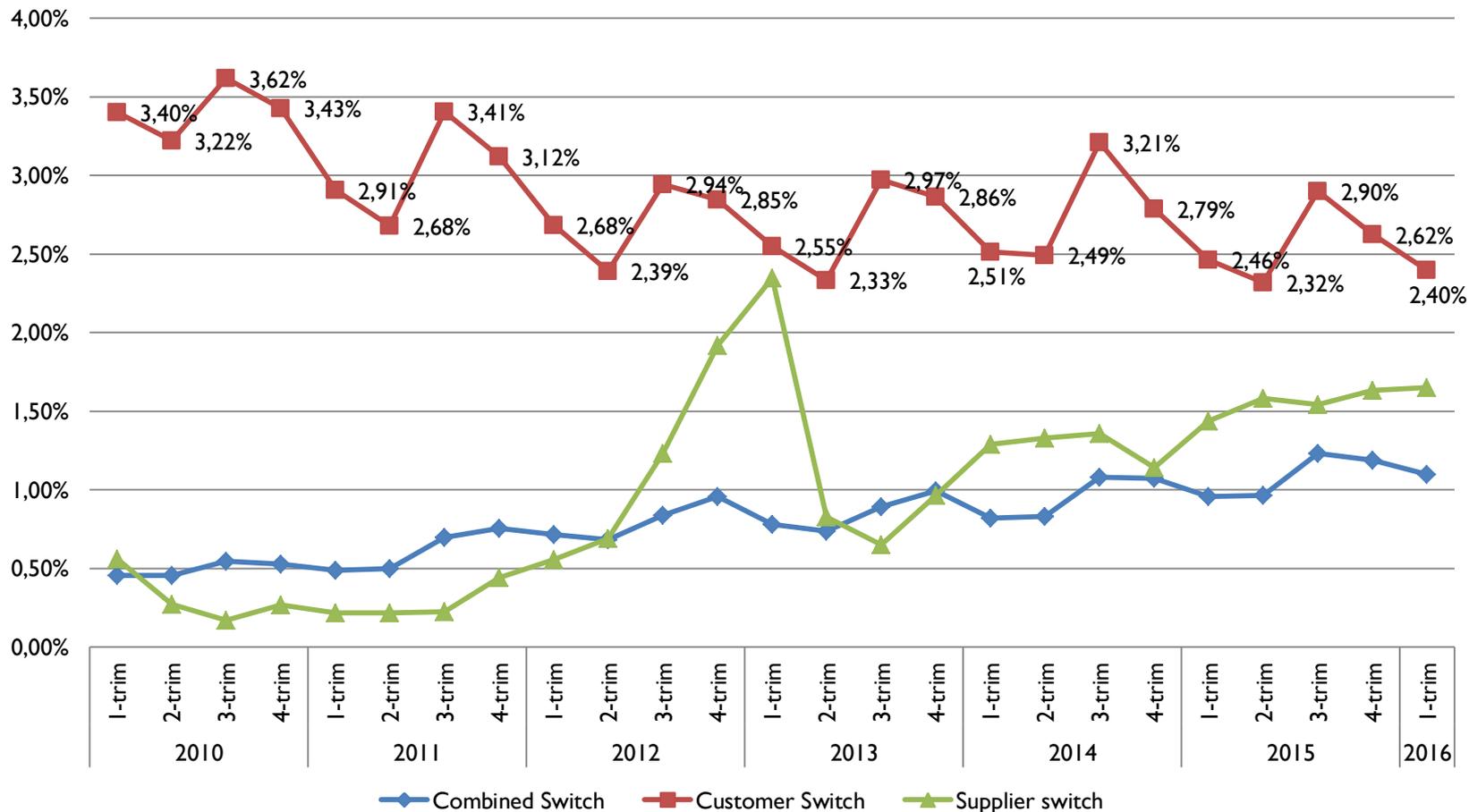


## HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - ELECTRICITÉ, PAR POINTS DE FOURNITURE\* HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - ELEKTRICITEIT, PER LEVERINGSPUNTEN\*

Fournisseurs Leverenciers	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016		
	12	12	12	12	12	3	6	9	12	1	2	3
Belgian Eco Energy	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Belpower International	0,15%	0,20%	0,24%	0,23%	0,23%	0,23%	0,22%	0,22%	0,22%	0,22%	0,22%	0,23%
E.ON Belgium	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,04%	0,04%
EDF Luminus	1,95%	2,12%	3,45%	5,26%	7,80%	8,10%	8,74%	9,44%	10,29%	10,44%	10,60%	10,74%
Elexys NV	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Eneco België	0,01%	0,01%	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,05%	0,08%	0,08%	0,08%	0,08%	0,08%
Energie 2030	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,05%	0,06%	0,06%	0,07%	0,08%	0,08%	0,08%	0,09%
ENGIE - Electrabel	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
ENGIE - Electrabel CS	88,48%	86,00%	80,18%	75,10%	71,63%	70,94%	70,26%	69,43%	68,62%	68,40%	68,21%	68,05%
Eni Gas & Power	0,00%	0,00%	1,97%	1,76%	1,52%	1,47%	1,41%	1,47%	1,44%	1,42%	1,40%	1,38%
Enovos	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Essent Belgium	0,18%	0,20%	0,23%	0,22%	0,21%	0,24%	0,24%	0,26%	0,24%	0,23%	0,23%	0,22%
Lampiris	6,15%	8,35%	12,58%	15,11%	15,60%	15,64%	15,61%	15,47%	15,29%	15,25%	15,20%	15,17%
MEGA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,09%	0,13%	0,18%	0,22%	0,25%	0,26%	0,27%
Nuon Belgium	2,50%	2,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Octa+ Energie	0,01%	0,22%	0,69%	1,66%	2,32%	2,54%	2,59%	2,62%	2,64%	2,68%	2,70%	2,70%
POWEO	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,14%	0,21%	0,24%	0,25%	0,26%
Powerhouse	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Scholt Energy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Sibelga SOLR	0,55%	0,68%	0,61%	0,54%	0,49%	0,49%	0,43%	0,40%	0,43%	0,44%	0,45%	0,44%
Total Gas & Power Belgium	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%	0,10%	0,11%	0,12%	0,16%	0,19%	0,23%
Vlaams Energiebedrijf	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%
WE Power	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%



## TAUX DE SWITCHS CONSOMMATEURS RÉSIDENTIELS - ÉLECTRICITÉ PERCENTAGE VAN SWITCHS VOOR RESIDENTIELE CONSUMENTEN - ELEKTRICITEIT



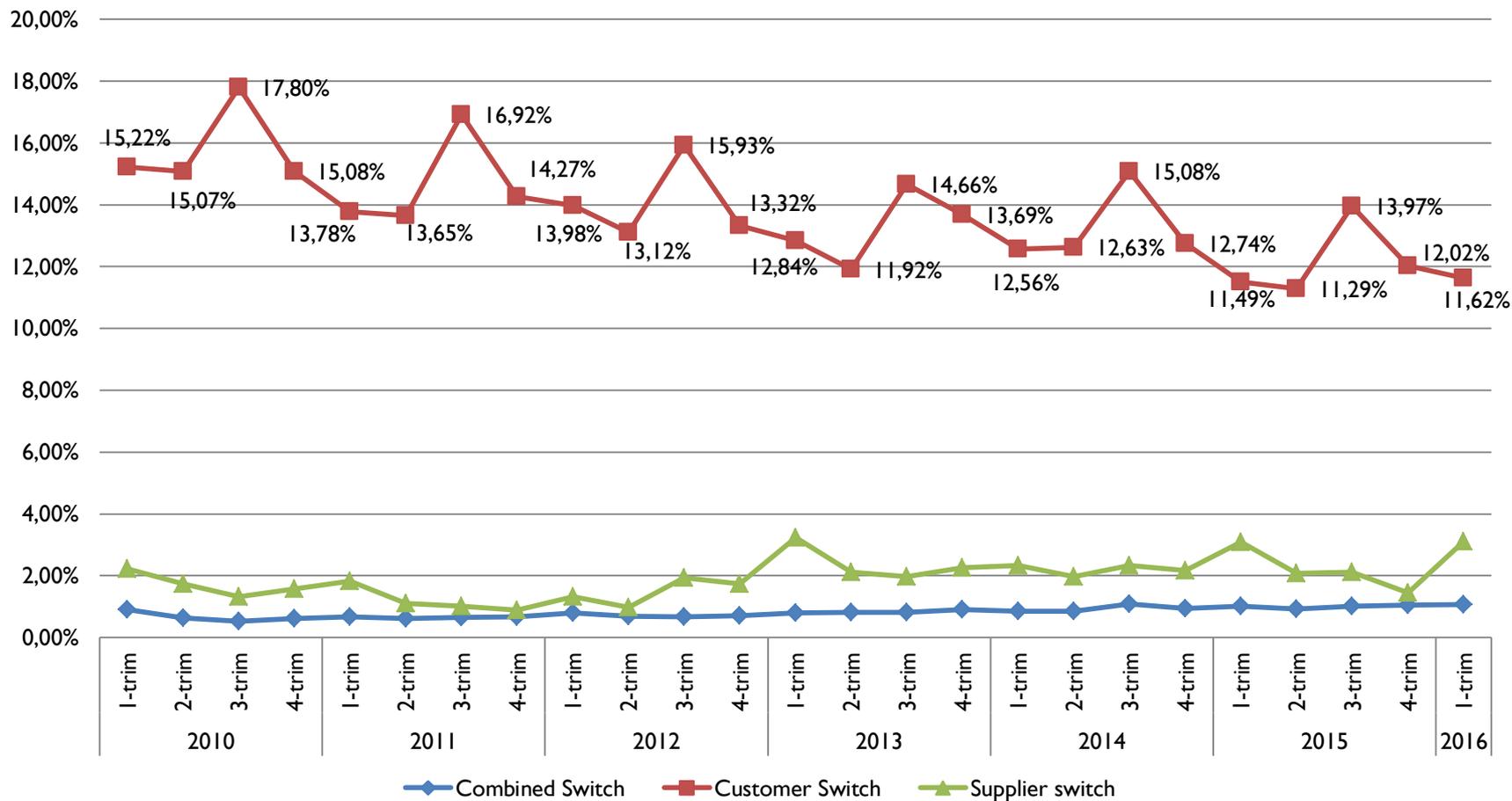


## NOMBRE DE SWITCHS CONSOMMATEURS RÉSIDENTIELS - ÉLECTRICITÉ AANTAL VAN SWITCHS VOOR RESIDENTIELE CONSUMENTEN - ELEKTRICITEIT

		Combined Switch	Customer Switch	Supplier switch
2012	1-trim	3.647	13.698	2.850
	2-trim	3.487	12.211	3.521
	3-trim	4.259	14.990	6.277
	4-trim	4.888	14.530	9.792
<b>2012 Total</b>		<b>16.281</b>	<b>55.429</b>	<b>22.440</b>
2013	1-trim	3.984	13.049	12.003
	2-trim	3.767	11.910	4.224
	3-trim	4.542	15.121	3.307
	4-trim	5.062	14.581	4.920
<b>2013 Total</b>		<b>17.355</b>	<b>54.661</b>	<b>24.454</b>
2014	1-trim	4.179	12.807	6.571
	2-trim	4.222	12.696	6.762
	3-trim	5.501	16.340	6.912
	4-trim	5.472	14.215	5.823
<b>2014 Total</b>		<b>19.374</b>	<b>56.058</b>	<b>26.068</b>
2015	1-trim	4.866	12.523	7.313
	2-trim	4.868	11.691	7.983
	3-trim	6.222	14.622	7.778
	4-trim	6.020	13.296	8.268
<b>2015 Total</b>		<b>21.976</b>	<b>52.132</b>	<b>31.342</b>
2016	1-trim	5.572	12.184	8.395
<b>2016 Total</b>		<b>5.572</b>	<b>12.184</b>	<b>8.395</b>



## TAUX DE SWITCHS CONSOMMATEURS PROFESSIONNELS - ÉLECTRICITÉ PERCENTAGE VAN SWITCHS VOOR PROFESSIONELE CONSUMENTEN - ELEKTRICITEIT





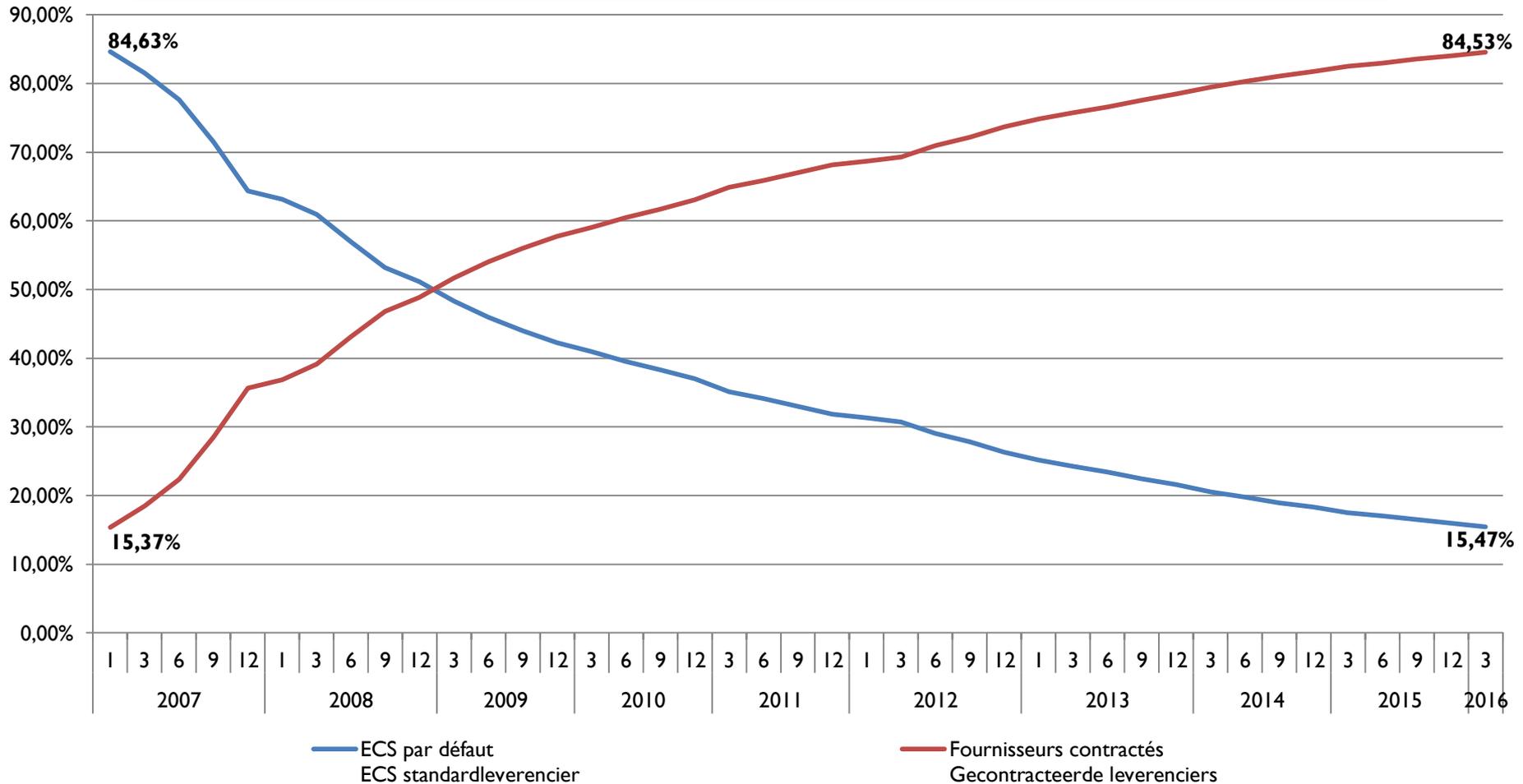
## NOMBRE DE SWITCHS CONSOMMATEURS PROFESSIONNELS - ÉLECTRICITÉ AANTAL VAN SWITCHS VOOR PROFESSIONELE CONSUMENTEN - ELEKTRICITEIT

		Combined Switch	Customer Switch	Supplier switch
2012	1-trim	886	15.431	1.460
	2-trim	772	14.617	1.091
	3-trim	758	18.076	2.196
	4-trim	805	15.114	1.972
<b>2012 Total</b>		<b>3.221</b>	<b>63.238</b>	<b>6.719</b>
2013	1-trim	906	14.718	3.709
	2-trim	965	13.981	2.480
	3-trim	969	17.490	2.342
	4-trim	1.103	16.530	2.722
<b>2013 Total</b>		<b>3.943</b>	<b>62.719</b>	<b>11.253</b>
2014	1-trim	1.045	15.426	2.849
	2-trim	1.063	15.670	2.453
	3-trim	1.360	18.954	2.921
	4-trim	1.181	15.985	2.723
<b>2014 Total</b>		<b>4.649</b>	<b>66.035</b>	<b>10.946</b>
2015	1-trim	1.312	14.793	3.956
	2-trim	1.242	15.080	2.773
	3-trim	1.366	18.756	2.850
	4-trim	1.390	16.061	1.936
<b>2015 Total</b>		<b>5.310</b>	<b>64.690</b>	<b>11.515</b>
2016	1-trim	1.414	15.486	4.138
<b>2016 Total</b>		<b>1.414</b>	<b>15.486</b>	<b>4.138</b>



## HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - CLIENTÈLE ACTIVE ELECTRICITÉ\*

### HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN – ACTIEVE CONSUMENTEN ELEKTRICITEIT\*



\*en nombre de points de fourniture  
\*in aantal leveringspunten

# ELECTRICITÉ VERTE GROENESTROOM

**DONNÉES ELECTRICITÉ VERTE  
GEGEVENS GROENE STROOM**

INSTALLATIONS MISES EN SERVICE ≤ 31/03/2016 (*connues au 27/07/2016*)  
INSTALLATIES IN DIENST GENOMEN ≤ 31/03/2016 (*gekend op 27/07/2016*)

	Nombre d'installations certifiées Aantal gecertificeerde installaties	Puissance électrique totale Totaal elektrisch vermogen
Photovoltaïque Fotovoltaïsch	3.337	54.088 kW
Cogénération fossile Aardgas WKK	113	32.978 kW
Cogénération renouvelable Hernieuwbare WKK	15	2.742 kW
Incinération déchets municipaux Verbranding gemeentelijk afval	1	51.000 kW

**DONNÉES ELECTRICITÉ VERTE  
GEGEVENS GROENE STROOM**  
01/01/2016 – 31/03/2016

<p><b>Nombre de certificats verts (CV) octroyés</b> <i>(pour l'électricité verte produite durant la période 01/01/2016 – 31/03/2016, connue au 27/07/2016)</i></p> <p><b>Aantal groenestroomcertificaten (GSC) toegekend</b> <i>(voor de geproduceerde groene stroom gedurende de periode 01/01/2016 – 31/03/2016, gekend op 27/07/2016)</i></p>	<b>73.473</b>
<p><b>Nombre de CV vendus</b> <b>Aantal verkochte GSC</b></p>	<b>101.983</b>
<p><b>Nombre de Garanties d'Origine (GO) octroyés</b> <b>Aantal Garanties van Oorsprong (GO) toegekend</b></p>	<b>29.430</b>
<p><b>Nombre de GO annulées ⇔ fuel mix</b> <b>Aantal GO's geannuleerd ⇔ brandstofmix</b></p>	<b>1.962.489</b>

## 2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

### 2.3.1 PRIX MOYEN - GEMIDDELDE PRIJS

Trimestre Kwartaal	Nombre de transaction Aantal transacties	Nombre de CV échangé Aantal ingeruilde GSC	Volume financier des transactions(€) Financieel volume van de transacties(€)	Prix moyen simple (€/CV) Gewone gemiddelde prijs (€/GSC)	Prix moyen pondéré (€/CV) Gewogen gemiddelde prijs (€/GSC)
2012-T4	278	9.221	779.745	84,71	84,56
2013-T1	1.372	79.712	6.850.561	85,58	85,94
2013-T2	188	7.715	645.697	83,58	83,70
2013-T3	193	29.716	2.487.429	83,23	83,71
2013-T4	670	52.003	4.329.409	83,67	83,25
2014-T1	1.036	93.000	7.871.393	83,61	84,64
2014-T2	367	29.105	2.413.005	83,15	82,91
2014-T3	400	65.730	5.438.232	81,78	82,74
2014-T4	729	76.619	6.329.979	81,34	82,62
2015-T1	1.022	104.574	8.661.228	81,70	82,82
2015-T2	457	43.341	3.573.871	81,98	82,46
2015-T3	429	76.961	6.357.985	82,02	82,61
2015-T4	783	91.361	7.533.394	82,03	82,46
2016-T1	1.005	101.983	8.461.284	82,04	82,97

**Prix moyen simple** : Ce prix correspond au prix moyen par transaction, chaque transaction ayant le même poids.

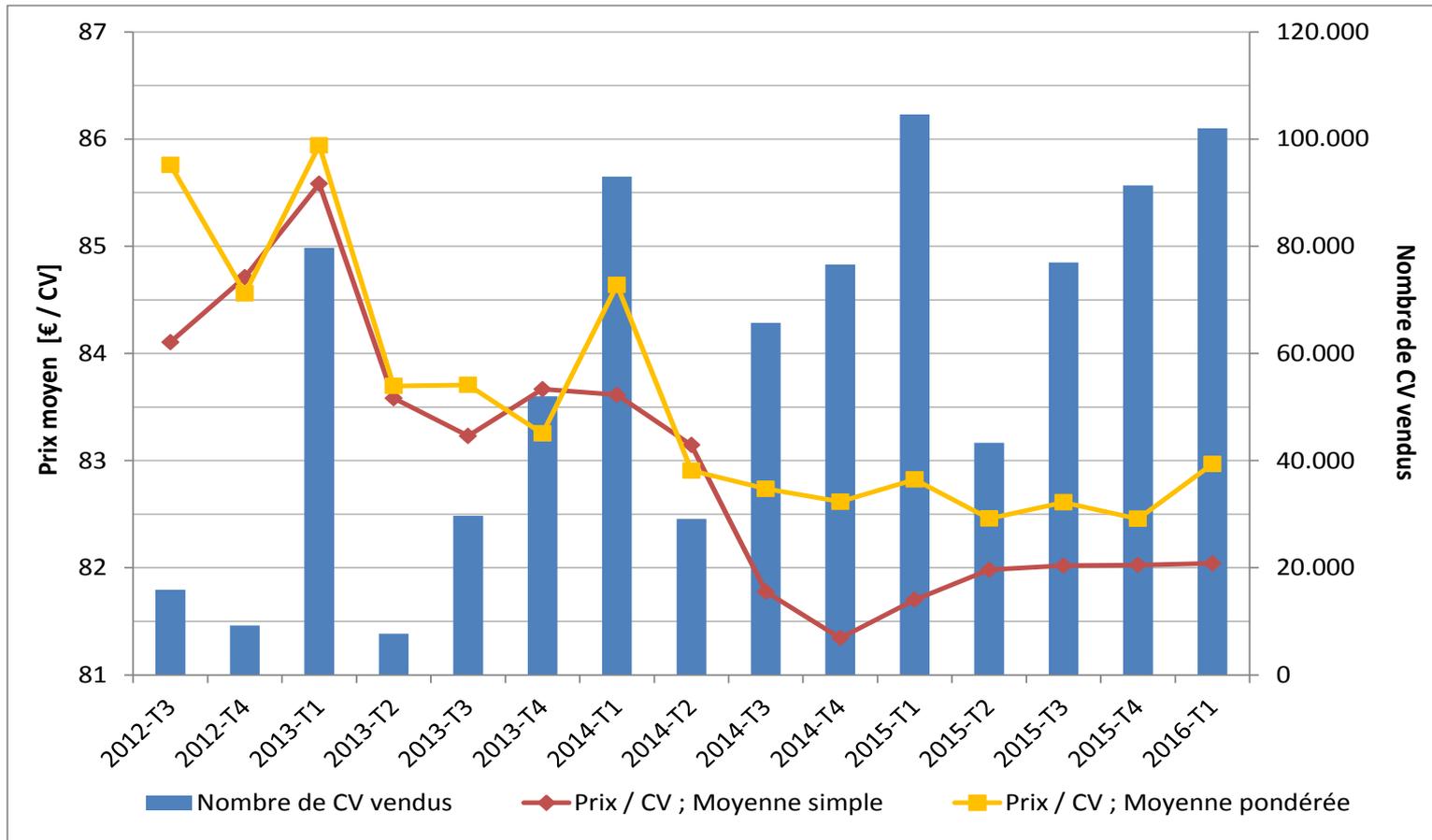
**Prix moyen pondéré** : Dans ce cas, les transactions ont un poids dépendant du nombre de CV concernés. Ce montant correspond donc au prix moyen par transaction pondéré par le nombre de CV par transaction.

**Gewone gemiddelde prijs**: Deze prijs stemt overeen met de gemiddelde prijs per transactie, waarbij elke transactie hetzelfde gewicht heeft.

**Gewogen gemiddelde prijs**: In dit geval hebben de transacties een gewicht dat afhangt van het aantal GSC. Dit bedrag stemt dus overeen met de gemiddelde prijs per transactie, gewogen volgens het aantal GSC per transactie.

## 2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

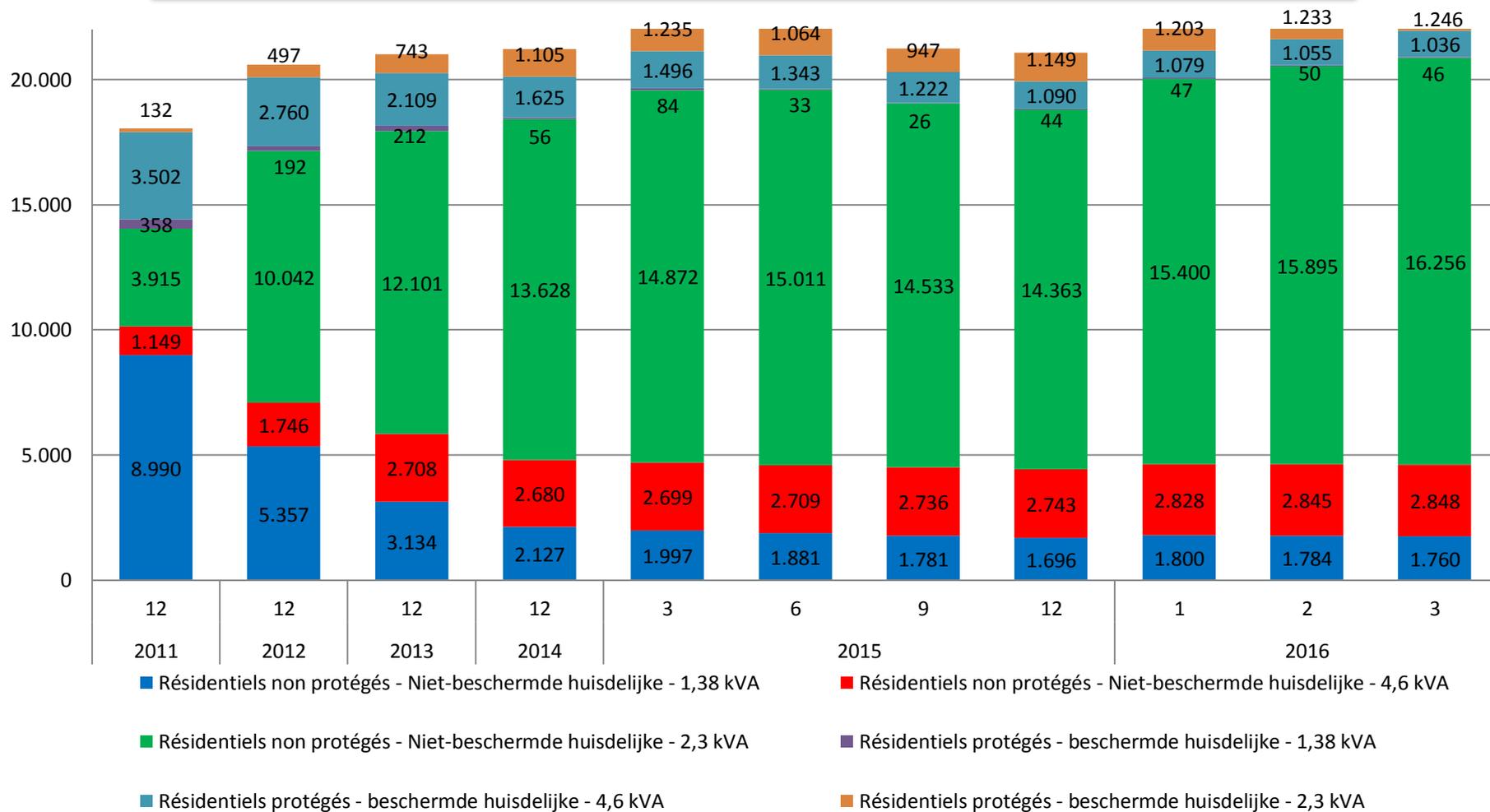
### 2.3.2 EVOLUTION DES PRIX ET DU VOLUME DES CERTIFICATS VERTS EVOLUTIE VAN DE PRIJZEN EN HET VOLUME VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN



**ELECTRICITE  
CLIENTÈLE SOCIALE  
BESCHERMDE KLANTEN  
ELEKTRICITEIT**

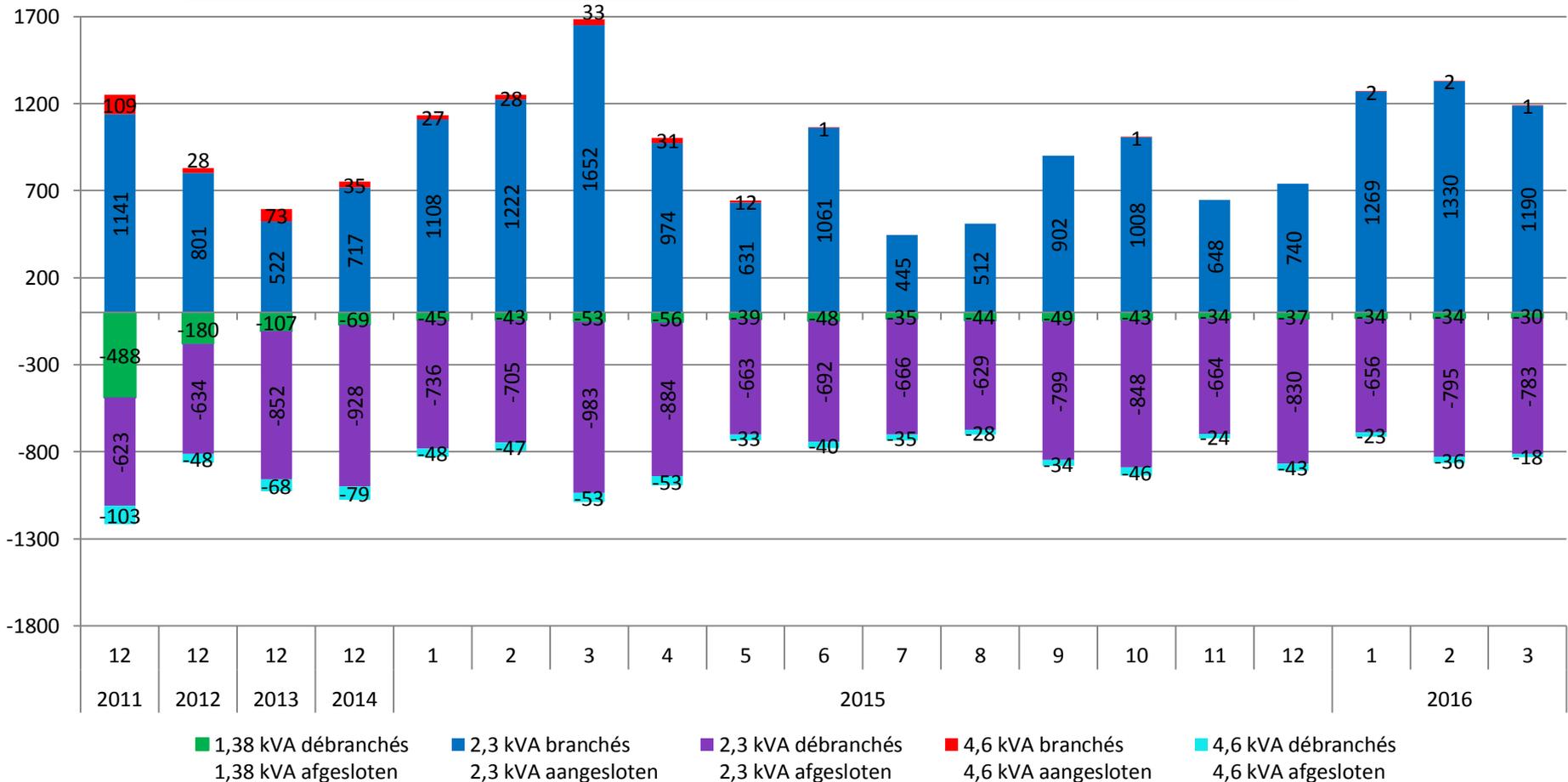


## LIMITEURS DE PUISSANCE – NOMBRE VERMOGENSBEGRENZERS - AANTAL



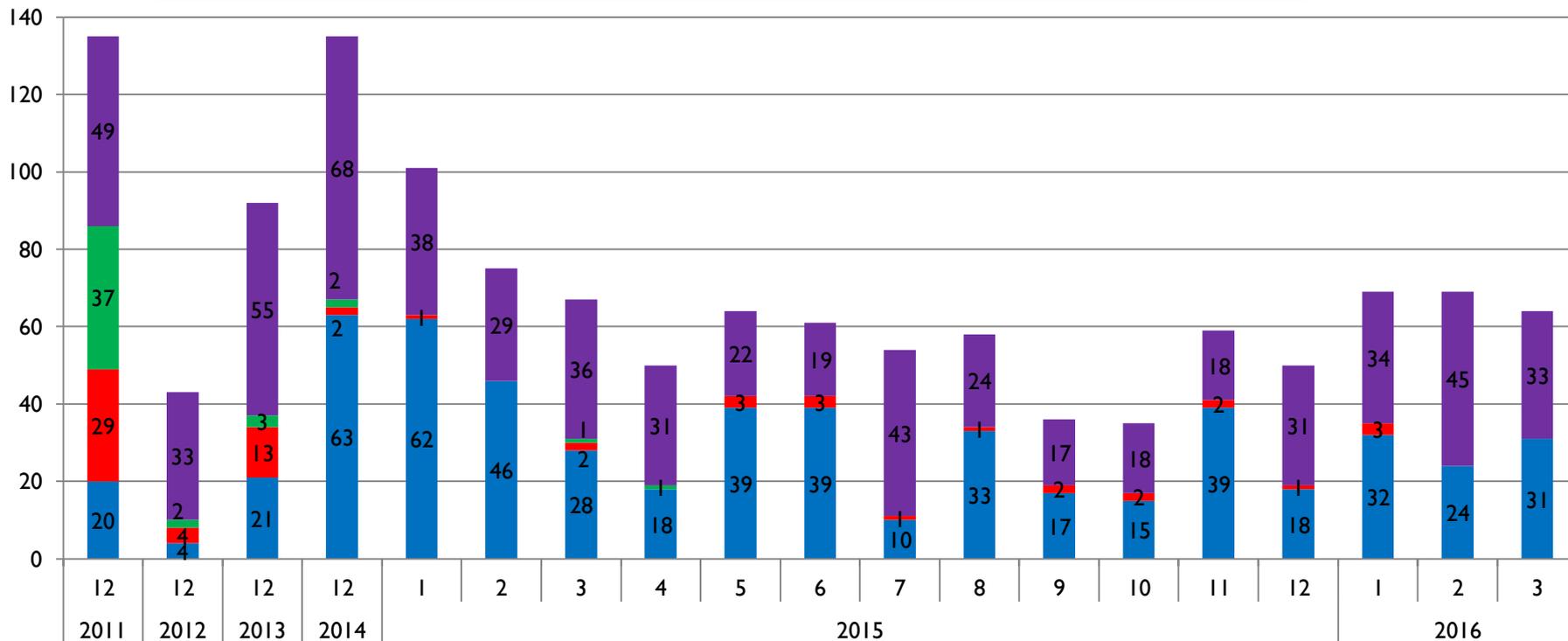


## LIMITEURS DE PUISSANCE - MODIFICATIONS, TOUTES CLIENTÈLES CONFONDUES VERMOGENSBEGRENZERS - VERANDERINGEN, ALLE KLANTEN TYPES INBEGREPEN





## LIMITEURS DE PUISSANCE - MODIFICATIONS, TOUTES CLIENTÈLES CONFONDUES VERMOGENSBEGRENZERS - VERANDERINGEN, ALLE KLANTEN TYPES INBEGREPEN



■ 2,3 kVA branchés en remplacement de 4,6 kVA  
2,3 kVA aangesloten ter vervanging van 4,6 kVA

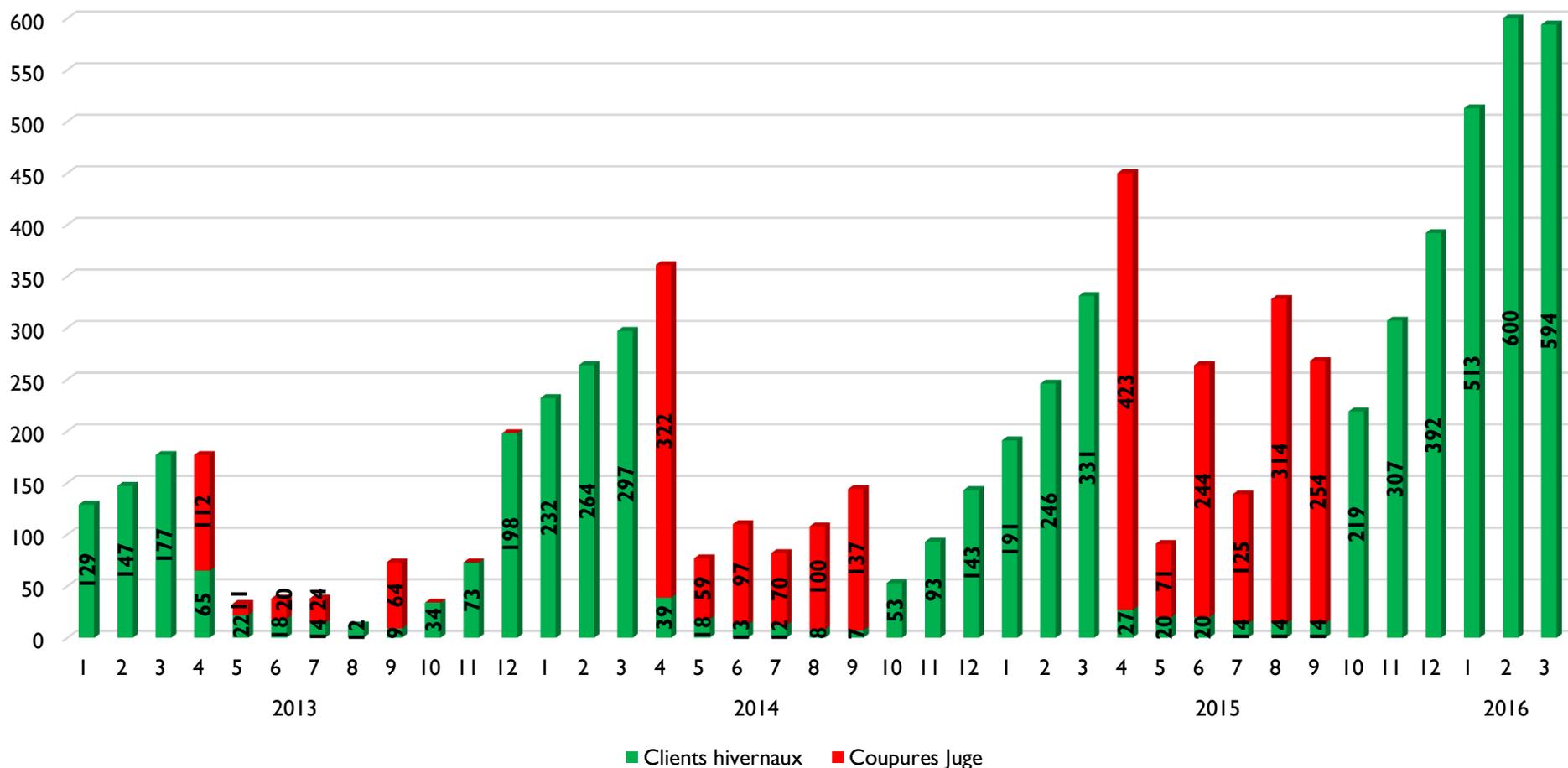
■ 4,6 kVA branchés en remplacement de 1,38 kVA  
4,6 kVA aangesloten ter vervanging van 1,38 kVA

■ 2,3 kVA branchés en remplacement de 1,38 kVA  
2,3 kVA aangesloten ter vervanging van 1,38 kVA

■ 4,6 kVA branchés en remplacement de 2,3 kVA  
4,6 kVA aangesloten ter vervanging van 2,3 kVA



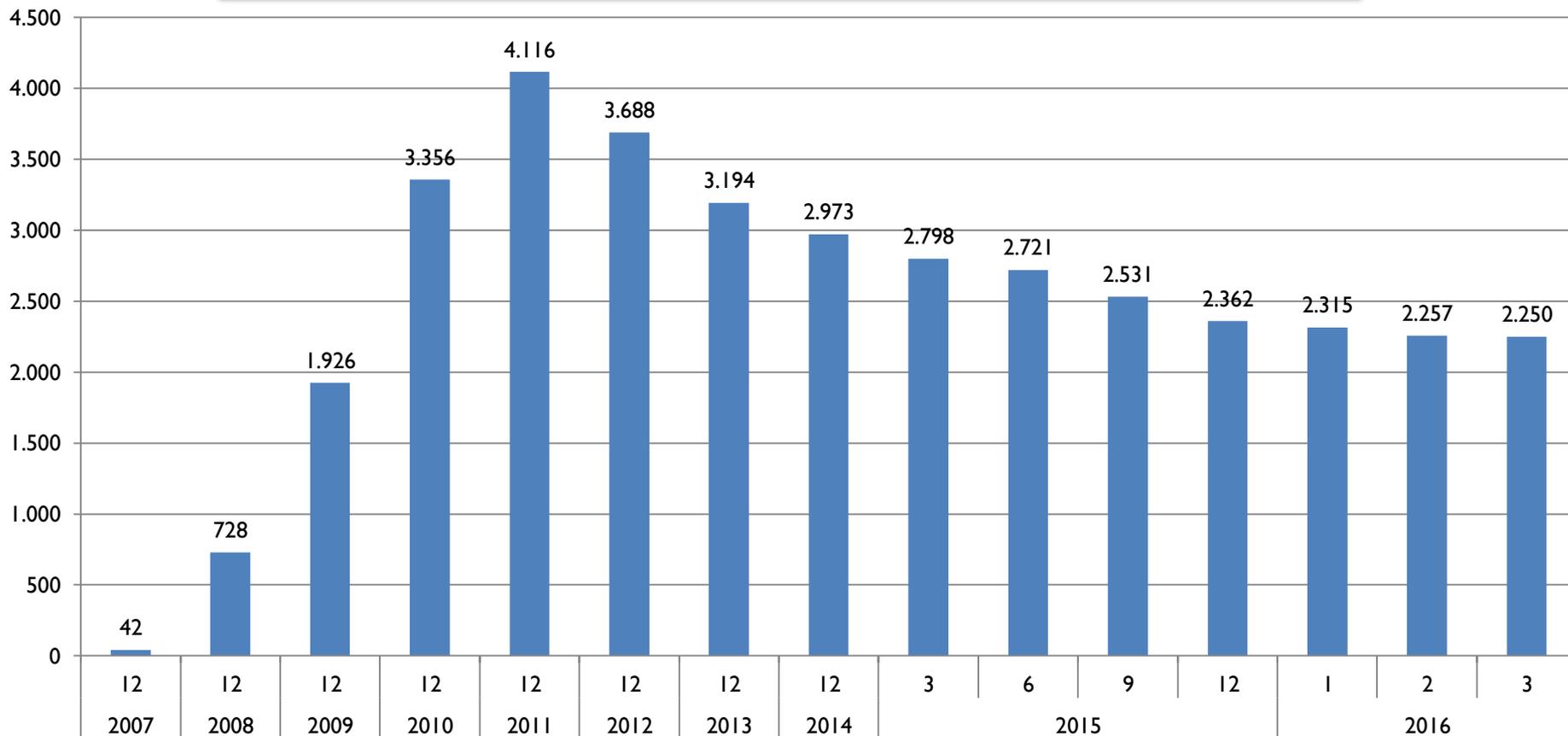
## COUPURES EFFECTUÉES APRÈS AUTORISATION DU JUGE DE PAIX/CLIENTS HIVERNAUX AFSLUITINGEN NA GOEDKEURING VAN DE VREDERECHTER/WINTERKLANTEN



\*Les coupures ne sont pas autorisées durant la période hivernale (octobre-mars) / Les clients concernés deviennent « clients hivernaux »  
\*Afsluitingen zijn niet toegestaan gedurende het winterseizoen (october-maart) / De betrokken klanten worden « winterklanten »



## EVOLUTION DU NOMBRE DE CLIENTS PROTÉGÉS EVOLUTIE VAN HET AANTAL BESCHERMDE KLANTEN



■ Nombre de points alimentés (codes EAN)  
Aantal leveringspunten (EAN-codes)

# GAZ



# AARDGAS

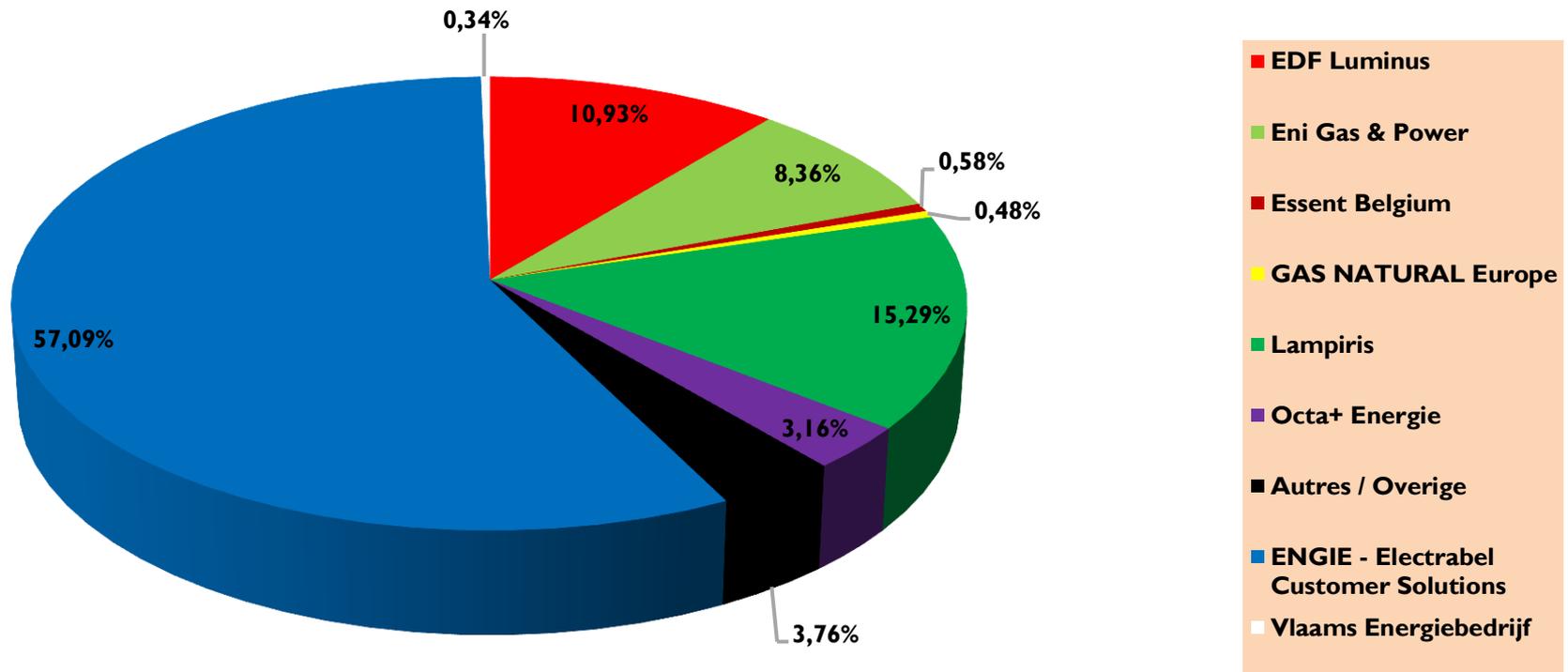


# PARTS DE MARCHÉ

# MARKTAANDELEN



MARKTAANDELEN - AARDGAS, IN VOLUME\*  
PARTS DE MARCHÉ - GAZ, EN VOLUME\*  
03/2016



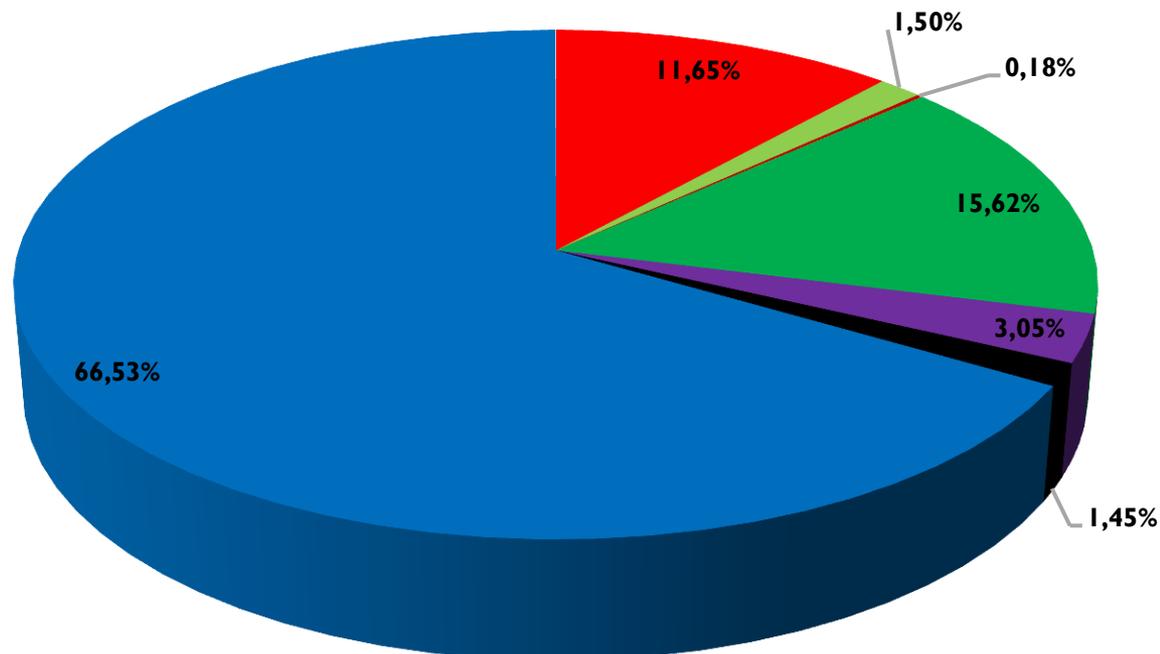


**MARKTAANDELEN - AARDGAS, IN VOLUME\***  
**PARTS DE MARCHÉ - GAZ, EN VOLUME\***  
03/2016

LEVERANCIERS FOURNISSEURS	PROFESSIONNEEL PROFESSIONNEL	RESIDENTIEEL RESIDENTIEL	TOTAAL TOTAL
<b>Autres / Overige</b>	<b>5,88%</b>	<b>1,42%</b>	<b>3,76%</b>
<b>EDF Luminus</b>	<b>11,19%</b>	<b>10,64%</b>	<b>10,93%</b>
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	<b>49,82%</b>	<b>65,17%</b>	<b>57,09%</b>
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	<b>15,08%</b>	<b>0,91%</b>	<b>8,36%</b>
<b>Essent Belgium</b>	<b>1,09%</b>	<b>0,01%</b>	<b>0,58%</b>
<b>GAS NATURAL Europe</b>	<b>0,90%</b>	<b>0,00%</b>	<b>0,48%</b>
<b>Lampiris</b>	<b>13,44%</b>	<b>17,34%</b>	<b>15,29%</b>
<b>Octa+ Energie</b>	<b>1,95%</b>	<b>4,51%</b>	<b>3,16%</b>
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	<b>0,64%</b>	<b>0,00%</b>	<b>0,34%</b>
<b>TOTAAL/ TOTAL</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>



MARKTAANDELEN - AARDGAS, PER LEVERINGSPUNTEN\*  
PARTS DE MARCHÉ - GAZ, PAR POINTS DE FOURNITURE\*  
03/2016



- EDF Luminus
- Eni Gas & Power
- Essent Belgium
- GAS NATURAL Europe
- Lampiris
- Octa+ Energie
- Autres / Overige
- ENGIE - Electrabel Customer Solutions
- Vlaams Energiebedrijf

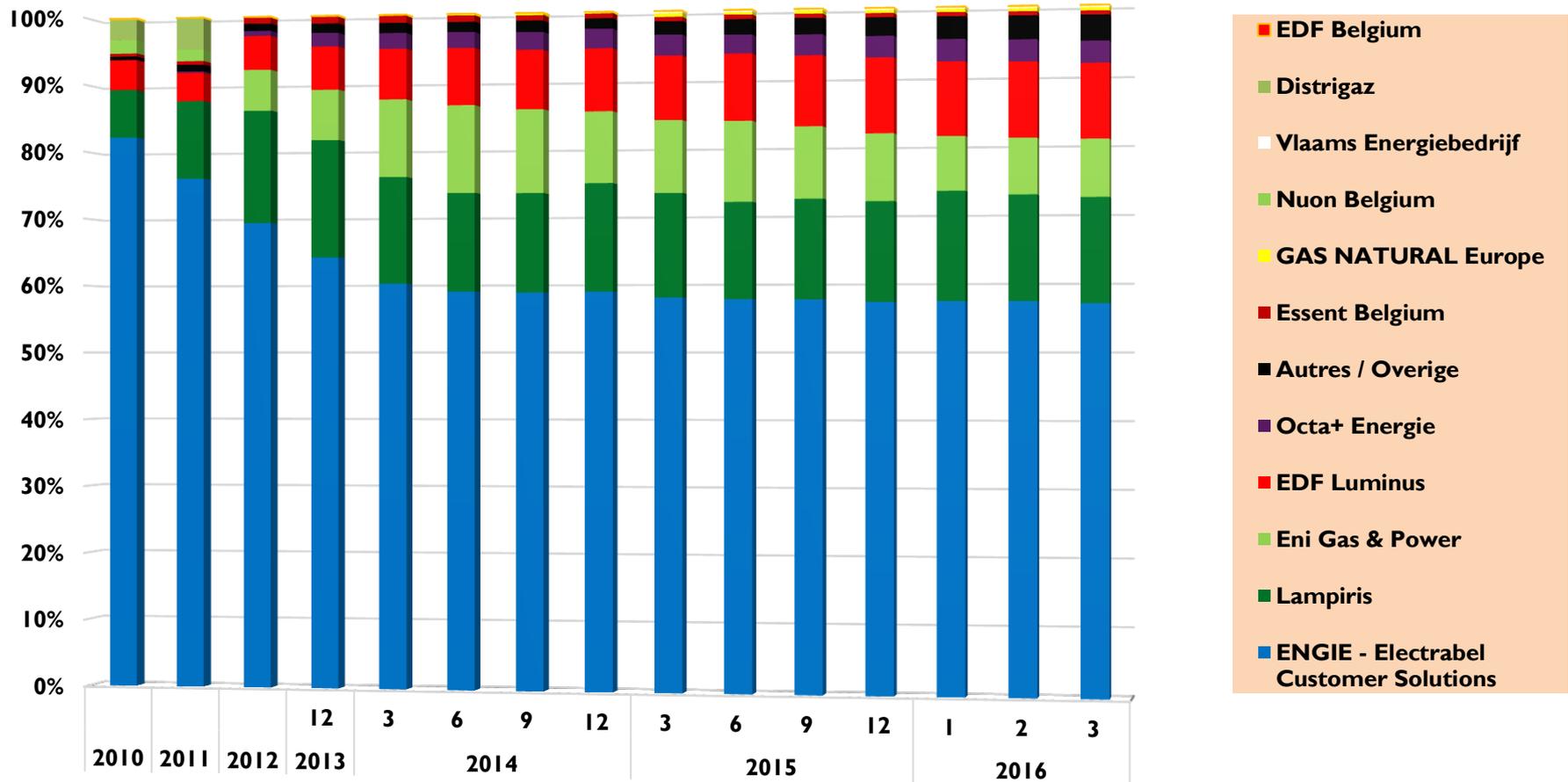


**MARKTAANDELEN - AARDGAS, PER LEVERINGSPUNTEN\***  
**PARTS DE MARCHÉ - GAZ, PAR POINTS DE FOURNITURE\***  
12/2015

LEVERANCIERS FOURNISSEURS	PROFESSIONNEEL PROFESSIONNEL	RESIDENTIEEL RESIDENTIEL	TOTAAL TOTAL
<b>Autres / Overige</b>	2,48%	1,28%	1,45%
<b>EDF Luminus</b>	15,63%	10,98%	11,65%
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	63,98%	66,96%	66,53%
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	5,29%	0,86%	1,50%
<b>Essent Belgium</b>	1,24%	0,00%	0,18%
<b>GAS NATURAL Europe</b>	0,05%	0,00%	0,01%
<b>Lampiris</b>	9,31%	16,67%	15,62%
<b>Octa+ Energie</b>	1,85%	3,25%	3,05%
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	0,17%	0,00%	0,02%
<b>TOTAAL/ TOTAL</b>	100,00%	100,00%	100,00%



## HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - AARDGAS, IN VOLUME\* HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - GAZ, EN VOLUME\*



\* alle klantentypes inbegrepen  
\* tous types de clientèle confondus



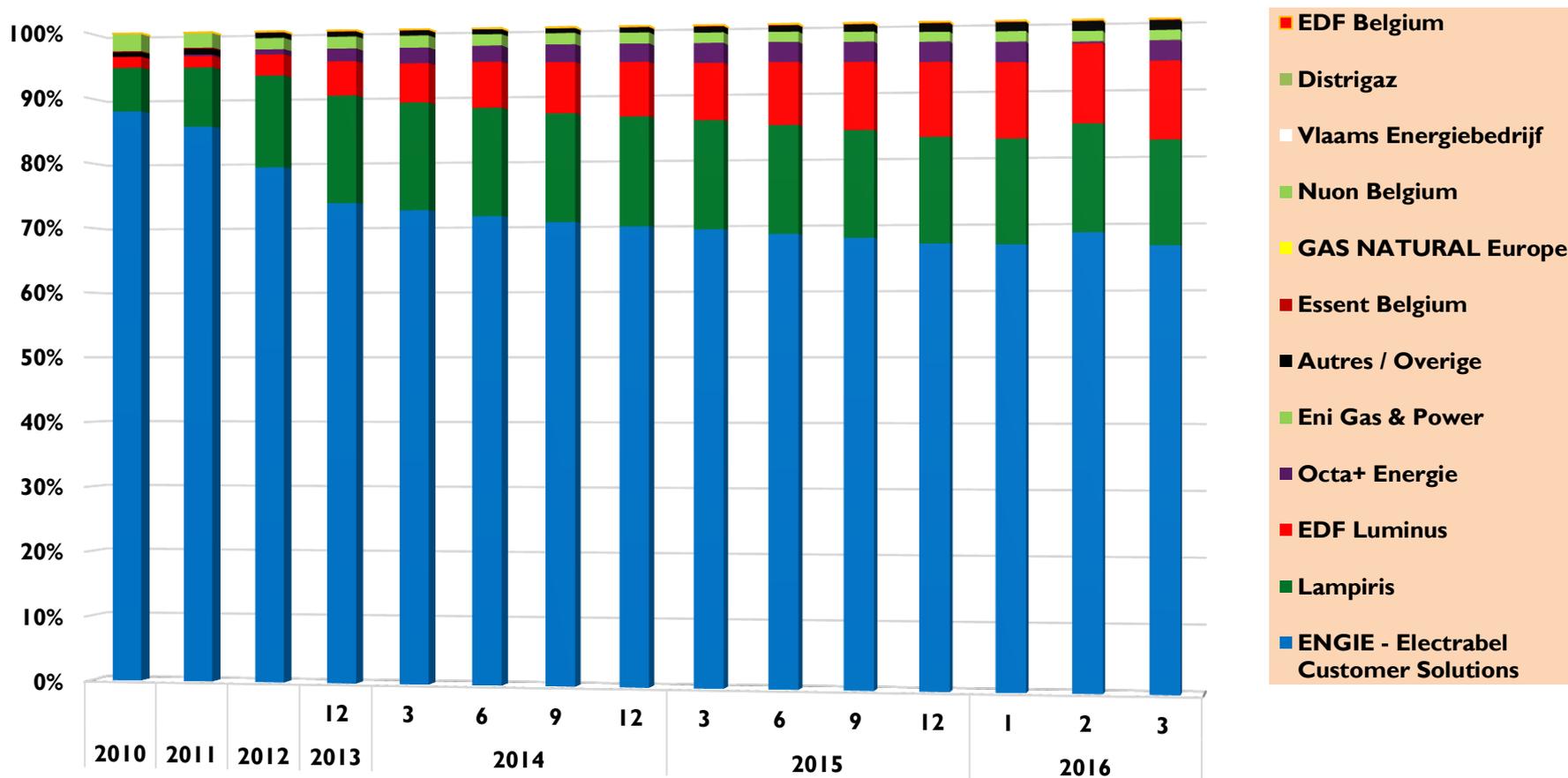
## HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - AARDGAS, IN VOLUME\* HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - GAZ, EN VOLUME\*

Fournisseurs Leverenciers	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016		
	12	12	12	12	12	3	6	9	12	1	2	3
<b>Autres / Overige</b>	0,52%	1,00%	1,06%	1,40%	1,53%	1,97%	2,25%	2,39%	2,70%	3,32%	3,46%	3,76%
<b>Distrigaz</b>	3,14%	4,77%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>EDF Belgium</b>	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>EDF Luminus</b>	4,47%	4,24%	5,06%	6,41%	9,24%	9,46%	9,83%	10,34%	11,00%	10,82%	11,01%	10,93%
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	82,17%	75,96%	69,29%	64,13%	58,95%	58,07%	57,80%	57,74%	57,32%	57,46%	57,41%	57,09%
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	0,00%	0,00%	6,08%	7,49%	10,56%	10,65%	11,83%	10,52%	9,84%	7,92%	8,17%	8,36%
<b>Essent Belgium</b>	0,46%	0,54%	0,99%	1,04%	0,72%	0,64%	0,68%	0,63%	0,61%	0,59%	0,58%	0,58%
<b>GAS NATURAL Europe</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,10%	0,22%	0,52%	0,33%	0,42%	0,45%	0,45%	0,46%	0,48%
<b>GasNatural Fenosa</b>	0,00%	0,00%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Lampiris</b>	7,14%	11,58%	16,71%	17,41%	15,90%	15,30%	14,20%	14,66%	14,65%	15,93%	15,40%	15,29%
<b>Nuon Belgium</b>	2,03%	1,71%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Octa+ Energie</b>	0,01%	0,21%	0,74%	2,01%	2,89%	3,04%	2,76%	3,04%	3,12%	3,21%	3,18%	3,16%
<b>RWE Energy Belgium</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,34%	0,34%	0,26%	0,31%	0,31%	0,34%	0,34%

\* alle klantentypes inbegrepen  
\* tous types de clientèle confondus



## HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - AARDGAS, PER LEVERINGSPUNTEN\* HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - GAZ, PAR POINTS DE FOURNITURE\*





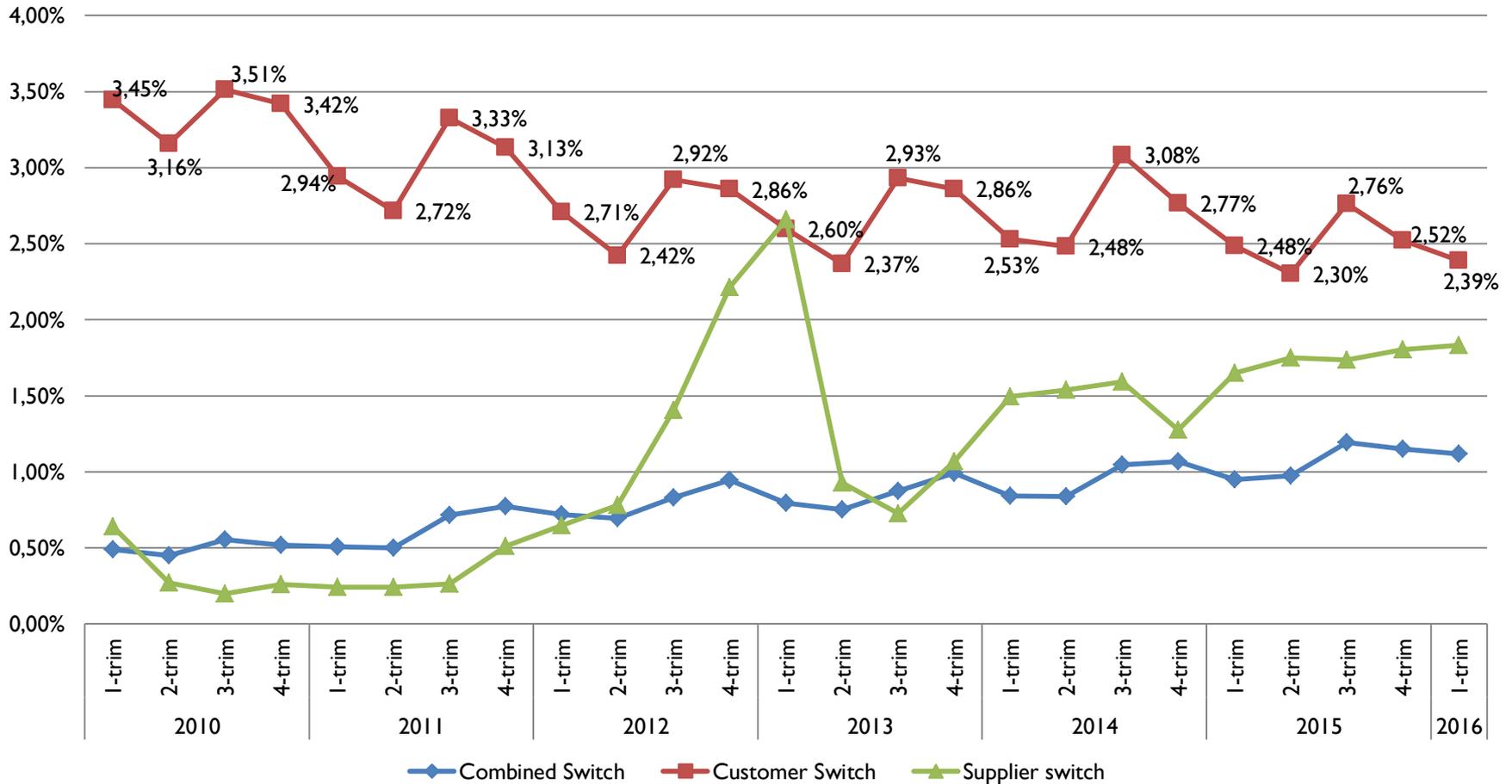
## HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN - AARDGAS, PER LEVERINGSPUNTEN\* HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - GAZ, PAR POINTS DE FOURNITURE\*

Fournisseurs Leverenciers	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016		
	12	12	12	12	12	3	6	9	12	1	2	3
<b>Autres / Overige</b>	0,71%	0,89%	0,81%	0,75%	0,78%	0,88%	0,93%	1,07%	1,26%	1,34%	1,44%	1,45%
<b>Distrigaz</b>	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>EDF Belgium</b>	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>EDF Luminus</b>	1,68%	1,76%	3,23%	5,22%	8,23%	8,65%	9,45%	10,20%	11,15%	11,33%	11,85%	11,65%
<b>ENGIE - Electrabel Customer Solutions</b>	87,96%	85,50%	79,14%	73,59%	69,78%	69,24%	68,52%	67,86%	66,98%	66,78%	68,52%	66,53%
<b>Eni Gas &amp; Power</b>	0,00%	0,00%	1,72%	1,82%	1,67%	1,58%	1,53%	1,49%	1,45%	1,54%	1,57%	1,50%
<b>Essent Belgium</b>	0,15%	0,17%	0,21%	0,20%	0,17%	0,20%	0,19%	0,20%	0,20%	0,19%	0,19%	0,18%
<b>GAS NATURAL Europe</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
<b>GasNatural Fenosa</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Lampiris</b>	6,75%	9,11%	14,11%	16,46%	16,61%	16,44%	16,35%	16,14%	15,92%	15,74%	16,13%	15,62%
<b>Nuon Belgium</b>	2,74%	2,32%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Octa+ Energie</b>	0,01%	0,24%	0,78%	1,97%	2,76%	2,97%	3,00%	3,01%	3,01%	3,05%	0,27%	3,05%
<b>RWE Energy Belgium</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Vlaams Energiebedrijf</b>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%

\* alle klantentypes inbegrepen  
\* tous types de clientèle confondus



## PERCENTAGE VAN SWITCHS VOOR RESIDENTIELE CONSUMENTEN – AARDGAS TAUX DE SWITCHS CONSOMMATEURS RÉSIDENTIELS - GAZ



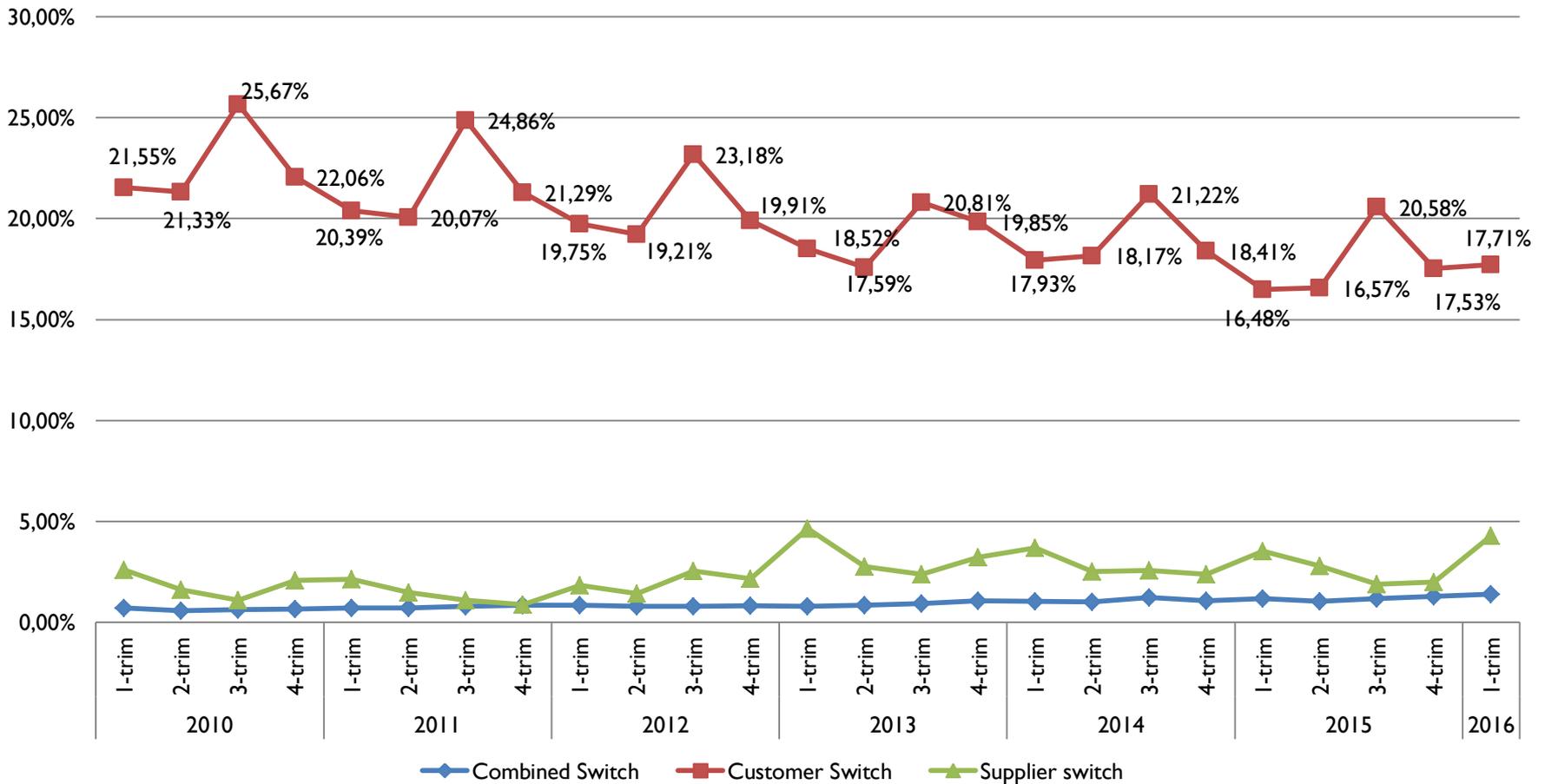


## AANTAL VAN SWITCHS VOOR RESIDENTIELE CONSUMENTEN – AARDGAS NOMBRE DE SWITCHS CONSOMMATEURS RÉSIDENTIELS - GAZ

		Combined Switch	Customer Switch	Supplier switch
2012	1-trim	2.643	9.955	2.387
	2-trim	2.551	8.893	2.867
	3-trim	3.041	10.677	5.134
	4-trim	3.471	10.483	8.117
<b>2012 Total</b>		<b>11.706</b>	<b>40.008</b>	<b>18.505</b>
2013	1-trim	2.915	9.549	9.766
	2-trim	2.755	8.673	3.402
	3-trim	3.193	10.715	2.653
	4-trim	3.625	10.464	3.902
<b>2013 Total</b>		<b>12.488</b>	<b>39.401</b>	<b>19.723</b>
2014	1-trim	3.075	9.257	5.476
	2-trim	3.053	9.047	5.606
	3-trim	3.821	11.250	5.805
	4-trim	3.907	10.120	4.674
<b>2014 Total</b>		<b>13.856</b>	<b>39.674</b>	<b>21.561</b>
2015	1-trim	3.464	9.079	6.032
	2-trim	3.557	8.393	6.378
	3-trim	4.352	10.062	6.322
	4-trim	4.199	9.210	6.594
<b>2015 Total</b>		<b>15.572</b>	<b>36.744</b>	<b>25.326</b>
2016	1-trim	4.044	8.647	6.641
<b>2016 Total</b>		<b>4.044</b>	<b>8.647</b>	<b>6.641</b>



## PERCENTAGE VAN SWITCHS VOOR PROFESSIONELE CONSUMENTEN - AARDGAS TAUX DE SWITCHS CONSOMMATEURS PROFESSIONNELS - GAZ



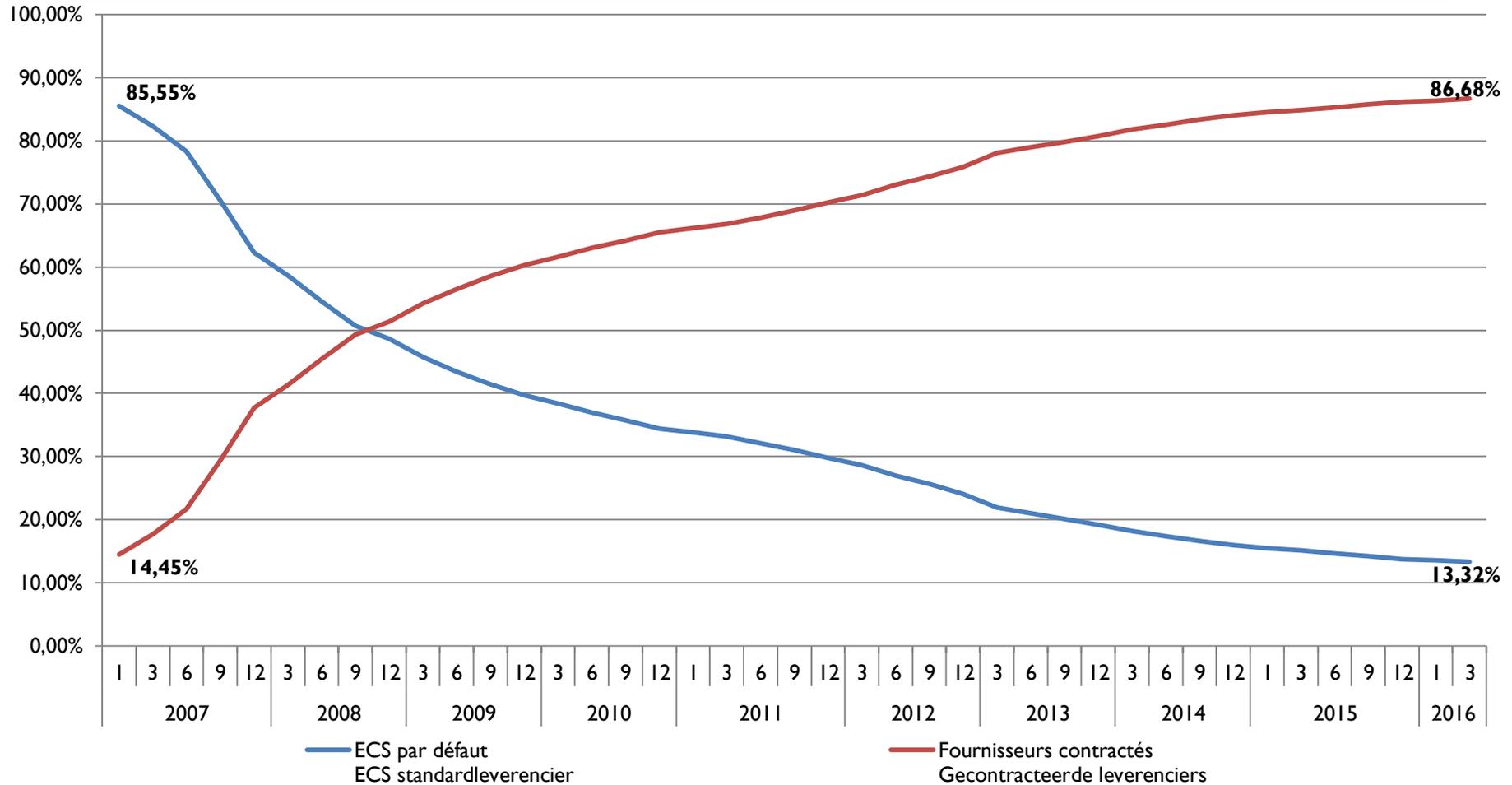


## AANTAL VAN SWITCHS VOOR PROFESSIONELE CONSUMENTEN - AARDGAS NOMBRE DE SWITCHS CONSOMMATEURS PROFESSIONNELS - GAZ

		Combined Switch	Customer Switch	Supplier switch
2012	1-trim	438	10.228	939
	2-trim	412	10.066	742
	3-trim	418	12.422	1.350
	4-trim	435	10.563	1.146
<b>2012 Total</b>		<b>1.703</b>	<b>43.279</b>	<b>4.177</b>
2013	1-trim	428	10.026	2.499
	2-trim	460	9.783	1.535
	3-trim	526	11.753	1.344
	4-trim	600	11.350	1.835
<b>2013 Total</b>		<b>2.014</b>	<b>42.912</b>	<b>7.213</b>
2014	1-trim	593	10.437	2.141
	2-trim	588	10.671	1.469
	3-trim	732	12.655	1.534
	4-trim	630	10.916	1.409
<b>2014 Total</b>		<b>2.543</b>	<b>44.679</b>	<b>6.553</b>
2015	1-trim	703	9.993	2.124
	2-trim	628	10.153	1.695
	3-trim	724	12.684	1.161
	4-trim	778	10.740	1.212
<b>2015 Total</b>		<b>2.833</b>	<b>43.570</b>	<b>6.192</b>
2016	1-trim	844	10.838	2.622
<b>2016 Total</b>		<b>844</b>	<b>10.838</b>	<b>2.622</b>



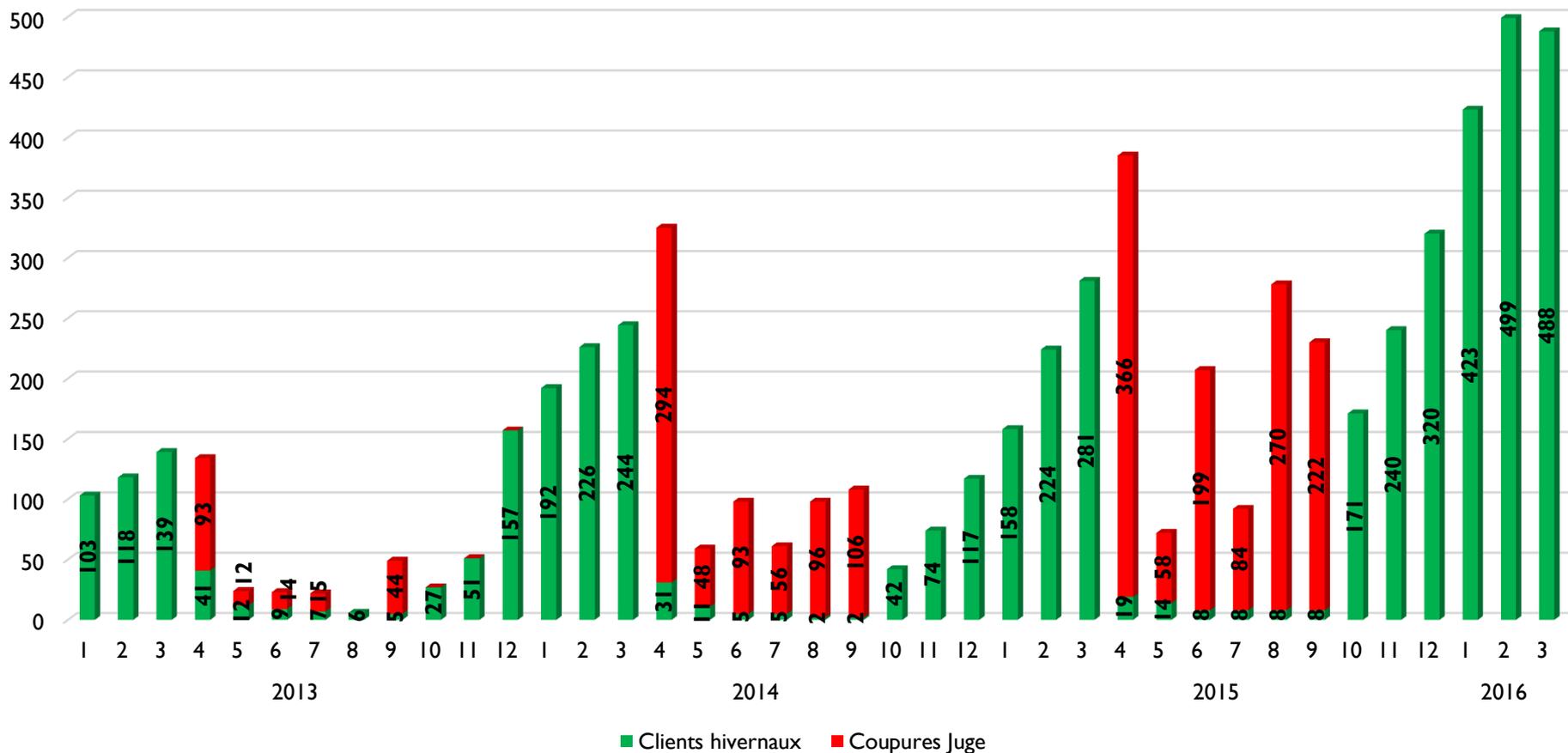
## HISTORIEK VAN DE MARKTAANDELEN – ACTIEVE CONSUMENTEN AARDGAS PER LEVERINGSPUNTEN\* HISTORIQUE DES PARTS DE MARCHÉ - CLIENTÈLE ACTIVE GAZ EN NOMBRE DE POINTS DE FOURNITURE\*



**GAS**  
**BESCHERMDE KLANTEN**  
**CLIENTÈLE SOCIALE**  
**GAZ**



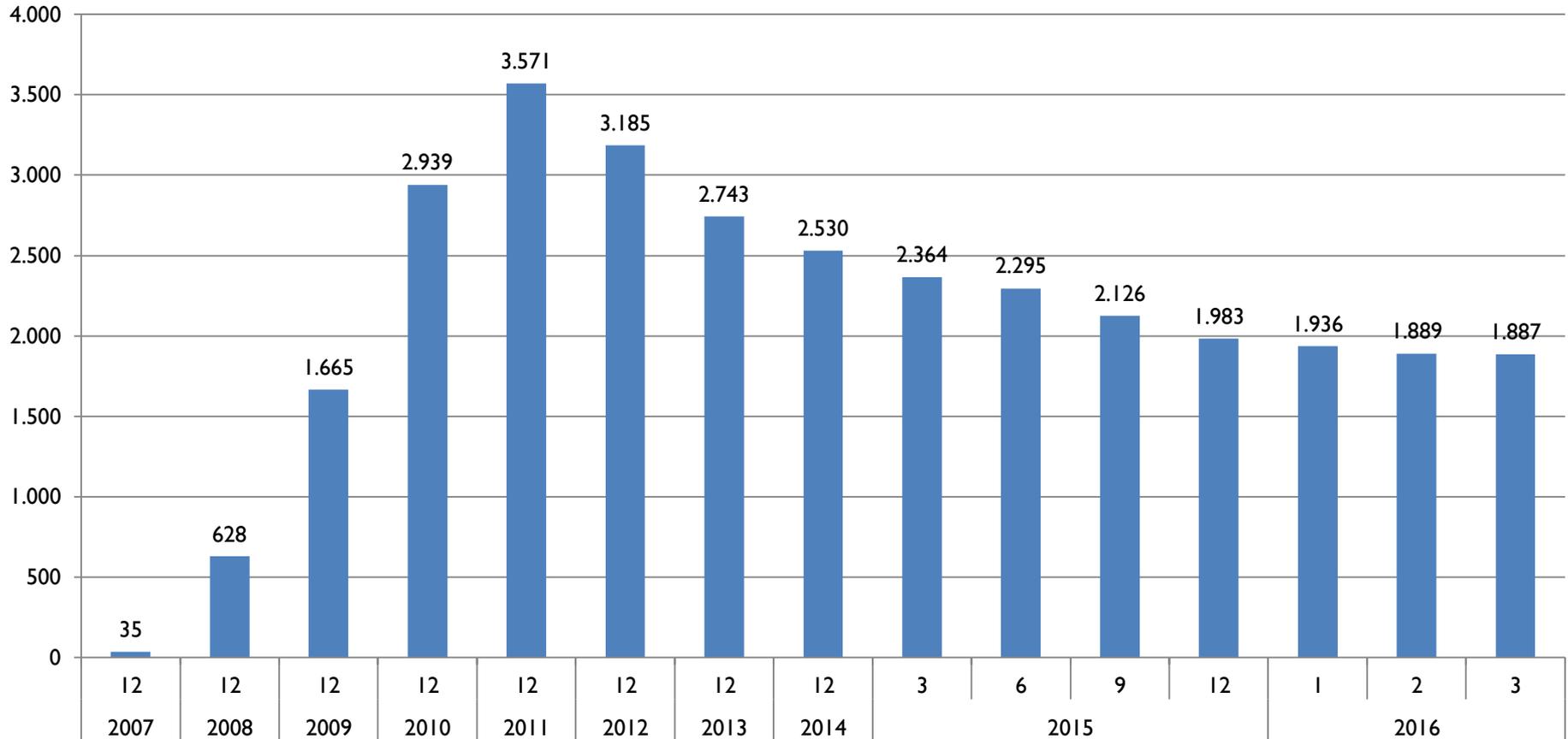
## AFSLUITINGEN NA GOEDKEURING VAN DE VREDERECHTER/WINTERKLANTEN COUPURES EFFECTUËES APRÈS AUTORISATION DU JUGE DE PAIX/CLIENTS HIVERNAUX



\*Afsluitingen zijn niet toegestaan gedurende het winterseizoen (oktober-maart) / De betrokken klanten worden « winterklanten »  
\*Les coupures ne sont pas autorisées durant la période hivernale (octobre-mars) / Les clients concernés deviennent « clients hivernaux »



## EVOLUTIE VAN HET AANTAL RESIDENTIELE BESCHERMDE KLANTEN EVOLUTION DU NOMBRE DE CLIENTS RÉSIDENTIELS PROTÉGÉS



■ Nombre de points (codes EAN) alimentés  
Aantal leveringspunten (EAN-codes)

# ANNEXES

# BIJLAGEN

## LISTE DES FOURNISSEURS EN RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

## LIJST VAN LEVERANCIERS IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

# Liste des fournisseurs d'en Région de Bruxelles-Capitale

## Lijst van leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

### Fournisseurs d'électricité - Elektriciteitsleveranciers

Société - Onderneming	Téléphone - Telefoon	Site web - Website
Aspiravi Energy	+32 11 63 60 43	<a href="http://www.aspiravi.be/fr">http://www.aspiravi.be/fr</a>
Axpo Benelux SA	+32 (0)2 627 49 50	<a href="http://www.axpo.com">http://www.axpo.com</a>
Belgian Eco Energy (Bee)	+32 (0)15 28 13 50	<a href="http://www.bee.eu">http://www.bee.eu</a>
Belpower International SA	+32 (0)2 421 99 99	<a href="http://www.belpower.be">http://www.belpower.be</a>
Direct Energie Belgium (Poweo)	+33 1 73 03 7500	<a href="http://www.poweo.be">http://www.poweo.be</a>
E.ON Belgium	+32 (0)2 743 33 33	<a href="http://www.eon.be">http://www.eon.be</a>
EDF Luminus	+32 (0)78 15 02 10	<a href="http://www.luminus.be">http://www.luminus.be</a>
Elegant	+32 (0)2 254 11 30	<a href="http://www.elegant.be">http://www.elegant.be</a>
Elexys	+32 (0)56 36 44 80	<a href="http://www.elexys.be">http://www.elexys.be</a>
Endesa Energía	+33 1 44 71 07 57	<a href="http://www.endesa.com">http://www.endesa.com</a>
Eneco België	+32 (0)15 40 41 40	<a href="http://www.eneco.be">http://www.eneco.be</a>
Energie 2030	+32 (0)903 02030	<a href="http://www.energie2030.be">http://www.energie2030.be</a>
Energie I&V (Anode Energie)	+32 (0)16 40 70 03	<a href="http://www.anode.be">http://www.anode.be</a>
ENGIE Electrabel	+32 (0)78 78 20 20 (prof.) - +32 (0)78 35 33 33	<a href="http://www.engie-">http://www.engie-</a>
ENGIE Electrabel Customer Solutions	+32 (0)78 35 33 33 - +32 (0)78 78 20 20 (prof.)	<a href="http://www.engie-">http://www.engie-</a>
ENI s.p.a.	+32 (0)2 224 96 00	<a href="http://www.eni.com/en_IT/home.html">www.eni.com/en_IT/home.html</a>
ENI Gas & Power	+32 (0)70 224 002	<a href="http://www.eni.com/fr_BE/home.html">http://www.eni.com/fr_BE/home.html</a>
Enovos Luxembourg	+32 (0)24 00 14 92	<a href="http://www.enovos.be/">http://www.enovos.be/</a>
Eoly	+32 (0)2 363 55 45	<a href="https://www.eoly.be">https://www.eoly.be</a>
Essent Belgium (RWVE)	+32 (0)800 32 032	<a href="http://www.essent.be">http://www.essent.be</a>
Etrim - Energy Cluster	+32 (0)3 292 97 00	<a href="http://www.etric.eu">http://www.etric.eu</a>
Groene Energie Administratie (Greenchoice)	+31 6 246 88343	<a href="http://www.greenchoice.nl/">http://www.greenchoice.nl/</a>
Lampiris	+32 (0)800 40 123	<a href="http://www.lampiris.be">http://www.lampiris.be</a>
Mega Power Online SA	+32 (0)4 242 47 81	<a href="http://www.mega.be">http://www.mega.be</a>
OCTA+	+32 (0)800 43 002 (FR) - +32 (0)800 43 001 (NL)	<a href="http://www.octaplus.be">http://www.octaplus.be</a>
Powerhouse	+31 88 770 77 15	<a href="http://www.powerhouse.nl/">http://www.powerhouse.nl/</a>
Scholt Energy Control	+31 40 368 12 23	<a href="http://www.scholt.be">http://www.scholt.be</a>
Total Gas & Power Belgium	+32 (0)2 224 96 00	<a href="http://www.totalgp.be/">http://www.totalgp.be/</a>
Trevion	+32 (0)9 255 70 10	<a href="http://www.trevion.be">http://www.trevion.be</a>
Vlaams Energiebedrijf	+32 (0)2 421 32 00	<a href="http://www.vlaamsenergiebedrijf.eu/">http://www.vlaamsenergiebedrijf.eu/</a>

# Liste des fournisseurs en Région de Bruxelles-Capitale

## Lijst van leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Fournisseurs de gaz - Gasleveranciers		
Société - Onderneming	Téléphone - Telefoon	Site web - Website
Antargaz Belgium	+32 (0)2 246 00 00	<a href="http://www.antargaz.be">http://www.antargaz.be</a>
Aspiravi Energy	+32 11 26 63 11	<a href="http://www.aspiravi.be/fr">http://www.aspiravi.be/fr</a>
Axpo Benelux SA	+32 (0)2 627 49 50	<a href="http://www.axpo.com">http://www.axpo.com</a>
Belgian Eco Energy (Bee)	+32 (0)15 28 13 50	<a href="http://www.bee.eu">http://www.bee.eu</a>
Coretec	+32(0)4 365 70 25	<a href="http://www.coretec.be">http://www.coretec.be</a>
Direct Energie Belgium (Poweo)	+33 1 73 03 7500	<a href="http://www.poweo.be/">http://www.poweo.be/</a>
EDF Luminus	+32 (0)78 15 02 10	<a href="http://www.luminus.be">http://www.luminus.be</a>
Elegant	+32 (0)2 254 11 30	<a href="http://www.elegant.be">http://www.elegant.be</a>
Elexys	+32 (0)56 36 44 80	<a href="http://www.elexys.be">http://www.elexys.be</a>
Eneco België	+32 (0)15 40 41 40	<a href="http://www.eneco.be">http://www.eneco.be</a>
ENGIE Electrabel	+32 (0)78 78 20 20 (prof.) - +32 (0)78 35 33 33	<a href="http://www.engie-electrabel.be/contact">http://www.engie-electrabel.be/contact</a>
ENGIE Electrabel Customer Solutions	+32 (0)78 35 33 33 - +32 (0)78 78 20 20 (prof.)	<a href="http://www.engie-electrabel.be/contact">http://www.engie-electrabel.be/contact</a>
ENI s.p.a.	+32 (0)2 224 96 00	<a href="http://www.eni.com/en_IT/home.html">www.eni.com/en_IT/home.html</a>
ENI Gas & Power	+32 (0)70 224 002	<a href="http://www.eni.com/fr_BE/home.html">http://www.eni.com/fr_BE/home.html</a>
Enovos Luxembourg	+32 (0)24 00 14 92	<a href="http://www.enovos.be/">http://www.enovos.be/</a>
Eoly	+32 (0)2 363 55 45	<a href="https://www.eoly.be">https://www.eoly.be</a>
Essent Belgium (RWWE)	+32 (0)800 32 032	<a href="http://www.essent.be">http://www.essent.be</a>
Etrim - Energy Cluster	+32 (0)3 292 97 00	<a href="http://www.etrimeu">http://www.etrimeu</a>
GAS NATURAL EUROPE	+32 (0)2 535 7775	<a href="http://www.gasnaturalfenosa.be">http://www.gasnaturalfenosa.be</a>
Groene Energie Administratie (Greenchoice)	+31 6 246 88343	<a href="http://www.greenchoice.nl/">http://www.greenchoice.nl/</a>
Lampiris	+32 (0)800 40 123	<a href="http://www.lampiris.be">http://www.lampiris.be</a>
NatGas	+49 331 2004 0	<a href="http://www.natgas.de">http://www.natgas.de</a>
OCTA+	+32 (0)800 43 002 (FR) - +32 (0)800 43 001 (NL)	<a href="http://www.octaplus.be">http://www.octaplus.be</a>
Powerhouse	+31 88 770 77 15	<a href="http://www.powerhouse.nl/">http://www.powerhouse.nl/</a>
Power Online (MEGA) SA	+32 (0)4 242 47 81	<a href="http://www.mega.be">http://www.mega.be</a>
Scholt Energy Control	+31 40 368 12 23	<a href="http://www.scholt.be">http://www.scholt.be</a>
Total Gas & Power Belgium	+32 (0)2 224 96 00	<a href="http://www.totalgp.be/">http://www.totalgp.be/</a>
Vlaams Energiebedrijf	+32 (0)2 421 32 00	<a href="http://www.vlaamsenergiebedrijf.eu/">http://www.vlaamsenergiebedrijf.eu/</a>
Wingas GmbH	+49 561 301 0	<a href="http://www.wingas.de/benelux.html">http://www.wingas.de/benelux.html</a>

## LISTE DES PUBLICATIONS

## LIJST VAN PUBLICATIES

## Liste des publications

Document	Description	Date	Catégorie
Décision 29	Portant modification de la Décision 28 relative à la désignation de comptables et de comptables trésoriers	22/01/2016	Régulateur
Avis 219	Relatif au renouvellement de la licence de fourniture de gaz et de la licence de fourniture d'électricité en Région de Bruxelles-Capitale suite au changement de nom de la société WIND ENERGY POWER NV.	22/01/2016	Licence de fourniture Electricité
Décision 30	Relative à l'adaptation des tarifs de refacturation des coûts d'utilisation du réseau de transport et l'adaptation de la redevance de voirie 2016.	22/01/2016	Gestion du Réseau Tarif
Décision 31	Relative au plan de personnel de BRUGEL pour l'année 2016. Etabli en application des articles 6 et 42 de l'Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles CapitaleBC du 23 mai 2014 portant le statut administratif et pécuniaire des agents de Bruxelles Gaz Electricité (BRUGEL).	19/02/2016	Régulateur

## Lijst met de publicaties

Document	Omschrijving	Datum	Categorie
Advies 219	Betreffende de hernieuwing van de leveringsvergunning voor gas en de leveringsvergunning voor elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als gevolg van de verandering van de naam van de onderneming WIND ENERGY POWER NV.	22/01/2016	Leveringsvergunningen
Beslissing 30	Betreffende de aanpassing van de tarieven voor de doorrekening van de kosten voor het gebruik van het transmissienet, de aanpassing van de wegenisretributie 2016. de jaren 2013 en volgende	22/01/2016	Tarief Beheer van het net
Beslissing 29	Tot wijziging van beslissing 28 betreffende de aanstelling van boekhouders en boekhouders-schatbewaarders.	22/01/2016	Groene stroom
Beslissing 31	Betreffende het personeelsplan van BRUGEL voor het jaar 2016. Opgesteld in toepassing van artikel 6 en 42 van het Besluit van de Regering van het BHG van 23 mei 2014 houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van Brussel Gas Elektriciteit (BRUGEL).	19/02/2016	Regulator

# METHODOLOGIE

## A. Sources

1. Données statistiques fournies par SIBELGA ([www.sibelga.be](http://www.sibelga.be)), Gestionnaire de Réseau de Distribution en Région de Bruxelles-Capitale.
2. Données statistiques fournies par Elia ([www.elia.be](http://www.elia.be)), Gestionnaire de Transport Régional.
3. Données statistiques fournies par le fournisseur par défaut .

## B. Parts de marché

### Graphiques

1. Les parts de marché sont présentées dans les graphiques :
  - En *volume*, c'est-à-dire que la quantité d'énergie livrée au cours du mois par chaque fournisseur sert de référence.
  - En *nombre de points de fourniture*. Le nombre de codes EAN<sup>1</sup> enregistrés au dernier jour du mois au nom de chaque fournisseur servant de référence.

Cette distinction est faite pour donner une meilleure image des parts de marché de chacun des fournisseurs. En effet, certains ont une part de marché importante en volume car ils fournissent de gros consommateurs professionnels mais n'ont que très peu de clients résidentiels et inversement.

2. Dans les graphiques de parts de marché, il n'est pas fait de distinction entre les types de clientèle, résidentiel ou professionnel.
3. Par souci de lisibilité, les fournisseurs ayant une part de marché inférieure à 0,1 % ne sont pas repris sur le graphique.
4. En ce qui concerne l'électricité, les pertes du réseau ne sont pas prises en compte dans le calcul des parts de marché.
5. SIBELGA, en tant que fournisseur de dernier ressort, est comptabilisé.

<sup>1</sup>EAN est l'acronyme de « European Article Numbering. » Il s'agit d'un code numérique de 18 chiffres comportant un ensemble d'informations relatives à un point de fourniture donné.

## Tableaux

Contrairement aux graphiques, les tableaux font la différence entre les clientèles de type résidentiel et professionnel.

Le total, tous clients confondus, présenté dans la colonne de droite, est celui qui a servi de base aux graphiques sur les parts de marché.

## Historique

L'historique présente les parts de marché des fournisseurs tous types de clientèle confondus.

## Clientèle active

Ce graphique tend à présenter, tous types de clientèle confondus, professionnel et résidentiel, la part de clients passifs chez le fournisseur par défaut en Région bruxelloise et la part de clients actifs, tous fournisseurs confondus.

Les clients passifs sont ceux qui, lors de la libéralisation du marché de l'énergie (complète à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2007), n'ont accompli aucune formalité pour choisir leur fournisseur. À l'inverse, les clients actifs sont ceux qui ont « activement » choisi un fournisseur et avec lesquels un contrat de fourniture a été signé.

## C. Taux de switches

Par définition, la libéralisation du marché permet à un client de choisir et de changer librement de fournisseur. Une base de données, le registre d'accès, tenue à jour par SIBELGA, reprend notamment le client et le fournisseur déclarés sur un point de fourniture considéré. Le tableau ci-dessous décrit les scénarios classiques qui induisent une adaptation du registre d'accès par SIBELGA .

Soulignons qu'aucune information n'est transmise à SIBELGA lorsqu'un client signe un contrat avec Electrabel Customer Solutions alors qu'il était alimenté précédemment par ce même fournisseur mais en qualité de fournisseur par défaut. En effet, le client reste dans ce cas chez le même fournisseur, ce qui ne nécessite aucune modification du registre d'accès par SIBELGA.

Par ailleurs, il convient de noter que d'autres scénarios, non repris ici en raison de leur technicité et du faible nombre d'occurrences, sont de nature à complexifier l'interprétation des données de switch.

Afin de donner une indication du taux d'activité sur le marché bruxellois, BRUGEL considère les 3 catégories de switch suivantes, rapportées au nombre de points de fourniture actifs en fin de trimestre pour la catégorie de clientèle considérée :

- Les customer switches,
- Les move in, et
- Une catégorie reprenant les autres types de switches, principalement les supplier switches et les combined switches.

Les graphiques présentent côte à côte des données annuelles et trimestrielles. Le taux de switch sur un trimestre est la somme des switches divisé par le nombre de points de fourniture actifs. La valeur annuelle est constituée de la somme des trimestres.

Nom du scénario	Description
<b>Supplier Switch</b>	Scénario introduit auprès de SIBELGA lorsqu'un client change de fournisseur.
<b>Customer Switch</b>	Scénario introduit auprès de SIBELGA lorsqu'un client emménage sur un point de fourniture et choisit le même fournisseur que son prédécesseur sans que le compteur soit fermé dans l'entretemps.
<b>Combined Switch</b>	Scénario introduit auprès de SIBELGA lorsqu'un client emménage sur un point de fourniture et choisit un fournisseur différent que celui initialement actif sur le point de fourniture sans que le compteur soit fermé entretemps.

## D. Données sociales

En Région de Bruxelles-Capitale, les clients en difficulté de paiement peuvent obtenir le statut de « client protégé ». Ce statut peut être obtenu :

- soit auprès d'un CPAS,
- soit auprès de BRUGEL,
- soit de plein droit auprès de SIBELGA (si le client est bénéficiaire du « tarif social spécifique » ou engagé dans un processus de médiation de dettes agréé).

Le gestionnaire de réseau assure la fourniture des clients protégés en Région de Bruxelles-Capitale.

Le graphique « Évolution du nombre de clients protégés » reprend l'ensemble des points de fourniture alimentés par SIBELGA, et non uniquement les points de fourniture alimentés par SIBELGA suite à l'octroi par BRUGEL d'un statut de « client protégé ». Ces données sont valides pour le dernier jour du mois considéré.

La législation prévoit le placement d'un limiteur de puissance 1.380 W pour les clients qui sont en difficulté de paiement. Le gestionnaire de réseau fait placer le limiteur de puissance à la demande d'un fournisseur commercial. Si, toutefois, lors de l'obtention du statut de client protégé, aucun limiteur de puissance n'a été placé sur le point de fourniture, le gestionnaire de réseau en fait placer un de 1.380 W pour tous les clients protégés alimentés par lui.

Les CPAS, sur base d'une enquête sociale, peut faire remplacer le limiteur 1.380 W par un limiteur 4.600 W si le droit à une vie conforme à la dignité humaine n'est pas assuré avec un limiteur 1.380 W.

A Bruxelles, aucune coupure d'énergie à usage résidentiel ne peut se faire sans une décision du juge de paix. Le graphique « coupures effectuées après juge de paix » reprend les coupures effectuées suite à une décision de résiliation de contrat ordonnée par le juge. Au courant de la période hivernale, c'est-à-dire, du 1<sup>er</sup> octobre au 31 mars, aucune coupure autorisée par le juge de paix n'est effectivement exécutée par SIBELGA: les clients concernés sont dès lors appelés « clients hivernaux » et sont alimentés par SIBELGA. A la fin de la période hivernale SIBELGA procède à la coupure de ces clients.

# METHODOLOGIE

## A. Bronnen

1. Statistische gegevens, afkomstig van SIBELGA ([www.sibelga.be](http://www.sibelga.be)), netwerkbeheerder in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
2. Statistische gegevens, afkomstig van Elia ([www.elia.be](http://www.elia.be)), beheerder van het gewestelijk transmissienet.
3. Statistische gegevens, afkomstig van de standardleverancier.

## B. Marktaandelen

### Grafieken

1. De marktaandelen zijn weergegeven in de grafieken.
  - In volume, dat wil zeggen dat de hoeveelheid energie die in de loop van de maand door elke leverancier geleverd is als referentie dient.
  - In aantal leveringspunten. Het aantal EAN codes dat de laatste dag van de maand geregistreerd is op naam van elke leverancier dient daarbij als referentie.In de marktaandeelgrafieken wordt geen onderscheid gemaakt tussen de residentiële of professionele klanten.
2. Voor een betere leesbaarheid de leveranciers met een marktaandeel van minder dan 0,1% worden niet weergegeven in de grafiek.
3. In de berekening van de marktaandelen voor elektriciteit worden de verliezen op het net niet mee in aanmerking genomen.
4. SIBELGA is, als noodleverancier, meegerekend.

<sup>1</sup>EAN is de afkorting van 'European Article Numbering'. Dat is een cijfercode van 18 cijfers die informatie bevatten over een bepaald leveringspunt.

## Tabellen

In tegenstelling tot de grafieken maken de tabellen wel onderscheid tussen de residentiële en professionele klanten. Het totaal van alle klanten, dat te zien is in de rechterkolom, is het totaal dat als basis gediend heeft voor de grafieken van de marktaandelen.

## Historiek

De historiek toont de marktaandelen van de leveranciers, zonder onderscheid van de klanttypes.

## Aandelen van de standaardleverancier

Deze grafiek toont, zonder onderscheid volgens residentiële of professionele klanten, het aandeel van actieve klanten van de standaardleverancier in het Brussels Gewest en het aandeel van passieve klanten.

De passieve klanten zijn de klanten die bij de vrijmaking van de energiemarkt (die helemaal afgerond was op 1 januari 2007) geen enkele formaliteit hebben vervuld om hun leverancier te kiezen en die hun gas en elektriciteit van Electrabel Customer Solutions geleverd krijgen. De actieve klanten daarentegen zijn de klanten die ECS 'actief' gekozen hebben als leverancier en met wie een leveringscontract werd ondertekend.

## C. Percentage switches

De vrijmaking van de markt stelt de afnemers per definitie in staat om hun leverancier vrij te kiezen en vrij van leverancier te veranderen. Een database, het toegangsregister, dat wordt bijgehouden door SIBELGA, vermeldt de afnemer en de leverancier die staan aangegeven voor een bepaald leveringspunt.

Onderstaande tabel beschrijft de klassieke scenario's die leiden tot een aanpassing van het toegangsregister door SIBELGA:

Hierbij willen we benadrukken dat er helemaal geen informatie wordt overgemaakt aan SIBELGA, wanneer een afnemer een contract ondertekent met Electrabel Customer Solutions, als deze afnemer voorheen door dezelfde leverancier werd bevoorrad, maar dan in de hoedanigheid van standaardleverancier. De afnemer blijft in dat geval bij dezelfde leverancier, waardoor het toegangsregister niet moet worden gewijzigd door SIBELGA.

Voor het overige zijn er nog andere scenario's, die hier niet zijn opgenomen omwille van het technisch karakter ervan en het feit dat ze zich weinig voordoen, die de interpretatie van de "switch"-gegevens kunnen bemoeilijken.

Om een idee te geven van de activiteit op de Brusselse markt, kijkt BRUGEL naar de 3 volgende "Switch"-categorieën die op het einde van het kwartaal worden gerapporteerd op tal van actieve leveringspunten voor de in beschouwing genomen categorie van afnemers:

- De "Customer switches",
- De "Move in", en
- Een categorie die de andere types van "switches" omvat, hoofdzakelijk de "Supplier switches" en de "Combined switches".

De grafieken tonen de jaar- en kwartaalgegevens naast elkaar. Het percentage switches op een kwartaal tijd is gelijk aan de som van alle switches, gedeeld door het aantal actieve leveringspunten. De jaarlijkse waarde is gelijk aan de som van de kwartalen.

Naam van het scenario	Beschrijving
<b>Supplier Switch</b>	Scenario dat bij SIBELGA wordt ingevoerd, wanneer een afnemer verandert van leverancier.
<b>Customer Switch</b>	Scenario dat bij SIBELGA wordt ingevoerd, wanneer een klant zijn intrek neemt op een leveringspunt en dezelfde leverancier kiest als zijn voorganger, zonder dat de meter in de tussentijd wordt afgesloten.
<b>Combined Switch</b>	Scenario dat wordt ingediend bij SIBELGA wanneer een klant zijn intrek neemt op een leveringspunt en een andere leverancier kiest dan degene die aanvankelijk actief was op het leveringspunt, zonder dat de meter in de tussentijd wordt afgesloten.

## D. Sociale gegevens

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen klanten met betalingsmoeilijkheden het statuut van 'beschermde klant' krijgen. Dat statuut is te verkrijgen:

- bij een OCMW,
- of bij BRUGEL,
- of van rechtswege bij SIBELGA (indien de klant het 'speciale sociale tarief' geniet of in een proces van schuldbemiddeling verwickeld is met erkend schuldbemiddelingscentrum).

De netwerkbeheerder garandeert dat beschermde klanten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gas en elektriciteit geleverd krijgen.

In de grafiek 'sociale gegevens' staan alle punten waar SIBELGA aan levert, en niet alleen de punten waar SIBELGA aan levert nadat BRUGEL er het statuut van 'beschermde klant' aan toekende. Die gegevens zijn geldig voor de laatste dag van de maand in kwestie.

In Brussel kan er geen elektriciteit voor huishoudelijk gebruik worden afgesloten zonder een beslissing van de vrederechter. De grafiek "sluitingen uitgevoerd na beslissing van de vrederechter" bevat de afsluitingen die werden uitgevoerd na een beslissing van de vrederechter om het contract te beëindigen. In de loop van de winterperiode, van 1 oktober tot 31 maart, heeft SIBELGA geen enkele door de vrederechter toegelaten afsluiting uitgevoerd; de betrokken klanten worden bijgevolg "winterklanten" genoemd en worden bevoorrad door SIBELGA. Op het einde van de winterperiode gaat SIBELGA over tot de afsluiting van deze klanten.

**brugel.be**  
**0800 97 198**